

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LV METAI 39 N.

11

PENKTADENIS, 1941 M. SPALIŲ (OCTOBER) 3 D., BROOKLYN, NEW YORK.

KAINA 5 CENTAI

Vienybės skaitytojai, bendradarbiai, korespondentai, agentai, rėmėjai ir draugai. Jau laikas atsilipti, ar Jūs dalyvaujate pirmame Vienybės laikraščio kongrese, kuris bus šių metų lapkričio 23 dieną.

New York Public Library
470 Fifth Ave.

D A B A R

Stalino laisvė
Individualistai
"Spaviedojasi"
Monarchistas?

JUOZAS TYSLIAVA

The New York Times stebisi, kaip prezidentas Rooseveltas galėjo pasakyti, kad Sovietų Sąjungos konstitucija garantuojanti "meldimosi laisvę".

Kodel ne? Stalino konstitucija garantuoja ne tik maldos bet ir žodžio, spaudos, susirinkimų, procesijų ir demonstracijų laisvę. Popieriję galima daug kas garantuoti. Bet gyvenime... Tie, kurie toms Stalino "laisvėmis" bandė naudotis, jau seniai kalėjime arba pas Abrahamą... Neveltui The New York Times pastebė:

"If Stalin's Russia is a democracy, then so is Hitler's Germany."

Stalinas, nelyginant tas čilgonas, kurį kartą žmogus paklausė, kokioje bažnyčioje jis lankosi. Čigonas tuojau atsakė:

"Man vistiek — mūrinė ar medinė..."

Sandara sako, kad Brooklynu lietuvių veikėjai "yra dideli individualistai." Girdi:

"Pas juos pirmoji eilė asmenys, o antroji — draugijos."

Bet mums rodo, kad Chicago lietuvių veikėjai yra tokie pat "individualistai."

Juk ne draugija sudaro žmones, bet žmonės — draugiją.

Juozas Stilonas "spaviedojasi," kad jis, rašydamas apie kompozitorius, kuris kūrė simfonijas, "žiūrėdamas, kaip šuo gauda savo uodegą," turėjęs "minty" ne Schopenhauerį, bet Beethovną.

Bet ir dabar Stilonas nėra tikras, ar Beethovenas šitokiu būdu "sėmęs įkvėpimą." Todėl būtų geriau, jeigu Stilonas sakytų, kad jis turėjo galvoje ne Schopenhauerį, bet Chopeną. Bet dar būtų geriau ir gražiau, jeigu jis, norėdamas išsiskirti iš šios "bėdos," apsieltų be kandžiojimosi.

Mes sutinkame su mūsų laikyno nuomone, kad yra tokie žmonės, "kurie gauda svetimą uodegą." Deja, šį kartą mums atrodo, kad Stilonas ne tik pasigavo, bet ir įsikando savo paties...

Jau buvo rašyta, kad Valstybės Departamente, Washington, lankėsi pavergtųjų tautų delegacija, kuri, lietuviu, F. J. Bagočiaus, vadovaujama, paliko morderandumą, bylojantį apie "demokratinę laisvę ir tautinį, teritorialinį apsisprendimą" pokarinėje Europoje.

Tuo tarpu Novoje Ruskoje Slovo redaktorius, M. Veinbaum, tos delegacijos narys, taip rašo:

"Man rodo, kad tragingi pastarųjų laikų įvykiai, geriau, negu kiemo nors žodžiai, visas Europos tautas įtikina, kad jų svajonės apie nepri-

ISLANDIJA—DIDŽIAUSIA AMERIKOS KARIUOMENĖS BAZĖ ŠIAURĖJE

Sukoncentruota daug Amerikos kariuomenės, geriausių ginklų, lėktuvų, ir karo laivų

REYKJAVIK, Islandija. — Šiuo metu Islandijoje sukoncentruota vienas iš stipriausių ir didžiausių Jungtinių Valstybių armijų, kurią daugumoje sudaro reguliari Amerikos kariuomenė. Ši milžiniška armija dabar jau turi visus dalinius reguliari kariuomenės, pasirošusios karo operacijoms. Yra pėstininkai, artilerija, aviacija, inžinerijos daliniai, ryšių daliniai, Raudonojo Kryžiaus ir kiti. Per paskutinius mėnesius, beveik kasdien, į Islandiją atplaukdavo vis daugiau ir daugiau Amerikos kariuomenės dalinių, ginklų ir medžiagos. Korespondentai sako, kad dabar Islandija saugojama puikiais apginkluota ir išmoksinta

Amerikos armija. Iki šiol visoje Islandijoje buvo didelė statyba. Anglai ir anksčiau atvykę amerikona lauko ligonines, uostus ir keilius, suvedė daugybę telefonų ir pastatė radijo stotį. Dideli ir maži laivai kasdien atgabena karo tankų, lėktuvų, sunkvežimių, armojų ir kitų karo reikmenų. Islandijos uostuose matyti didžiausios krūvos įvairios medžiagos, mašinų ir įrankių.

Islandijoje dabar jau liko tik mažas Anglijos kariuomenės specialistų skaičius, bet ir tai laipsniškai pakeičia amerikona. Manoma, kad po kurio laiko Islandijoje pasiliks tik vieni amerikona.

PRANEŠIMAI IŠ LIETUVOS

Lietuvos Raudonasis Kryžius savo vėliausiose biuleteniuose praneša apie naujai atrastas bolševikų teroro aukas Kauno apylinkėse rasti naujai sušaudytųjų kapai, kur atkasta 23 lavonai. Tis Petrašiūnais rasti politinių kalinių kapai, kur birželio 18-20 d. buvo sušaudyta 25 vyrai ir viena moteris.

Raudonojo Kryžiaus ekspedicija, norėdama patirti Lietuvos tremtinių likimą, buvo nuvykusi net iki Smolensko. Pasirodo, kad pakeliui bolševikų gabenami lietuvai buvo šaudomi. Ties Cernave, Gudijoje, rasta 32 lietuvių kapai. Ekspedicijai pavyko nustatyti, kad pakeliui iki Smolensko bolševikai sušaudė daugiau, kaip 100 lietuvių.

Druskininkuose ir Palangoje bolševikai buvo įsteigę vasaros kolonijas. Bėgdami, jie daugelį lietuvių vaikų išgabeno. Kartu buvo išgabentos ir trys gen. Raštkio dukrelės. Šių nelaimingų mažųjų pėdsakai niekur nesurasti.

Pranešama, kad daugeliui tūkstančių Lietuvos gyventojų, netekusių pastogės, ši žiema bus baisiai sunki. Lietuvos Raudonasis Kryžius kreipėsi į ūkininkus, prašydamas juos padėti šelpti netekusius pastogės miestų ir miestelių gyventojus.

Šiomis dienomis Miunchene buvo vokiečių kultūros pobūvis. Jame dalyvavo 26 tautų atstovai. Šio pobūvio metu stališkai buvo papuošti visų tautų atstovų tautinėms vėliavomis. Čia buvo matyti ir Lietuvos trispalvė.

Deutsches Kulturschaffen arba vokiečių kultūros pobūvyje, kuris įvyko Miunchene, Reicho universitetų profesoriai aiškino, kad vokiečiai nenorį nustelbti kitų tautų. Girdi, tik norima pašalinti iš Europos sėtimą įtaką. Naujoji Europa busianti tvarkoma tik karu pasibaigus.

Žemės ūkio rūmų pirmininkas Fledžinskas įteikė generaliniam komisariui Renteln memorialą dėl jo išleisto žemės įstatymo. Fledžinskas prašo greičiau sutvarkyti nuosavybės klausimą žemės ūkyje, pašalinti bolševikų įstatymų liekanas, taip pat nurodo reikalingumą pakelti žemės ūkio produktų kainas.

Lietuvos Banke vokiečiai įsteigė Reicho kredito skyrių. Be to, komercijos bankas paverstas Dresdeno banko skyriumi.

Sušaudė 88 čekus sukilėlius

BERLIN. — Žiniomis iš vokiečių šaltinių, šiomis dienomis vokiečiai Čekoslovakijoje sušaudė 88 čekus, kurie atvirai pasipriešino vokiečių valdžiai Čekoslovakijoje.

Žiniomis iš Londono, Serbijoje neramumai taip pat didėja. Sakoma, vokiečiai grasina pradėti iš oro bombarduoti Belgradą, jeigu neramumai nesiliaus.

Padidina socialės apsaugos aprūpinimą

WASHINGTON. — Prezidentas paskelbė, kad netrukus žymiai praplės socialės apsaugos programą, kuri dabar apima tik apie 40,000,000 žmonių. Paskelbus naują socialės apsaugos įstatymą, bus aprūpinta apie 80,000,000 žmonių. Kaip žinoma, socialės apsaugos įstatymas aprūpina bedarbius apdrauda per 13 savaičių ir senatvėje pensijomis.

Finansiniai valdžios sluoksniai sako, kad jeigu apie 80,000,000 žmonių pradės mokėti apdraudą, tai žymiai sustiprės valstybės išdoro finansinė padėtis ir lengviau galima bus išvengti infliacijos.

NERAMUMAI NAICIŲ OKUPUOTUOSE KRAŠTUOSE

BERLIN. — Atrodo, kad vokiečių okupuotuose kraštuose vis dažniau kyla neramumai. Vėliausiose pranešimuose sakoma, kad buvusioje Čekoslovakijoje pasipriešimai vokiečiams didėja. Dėl to, esą iš Čekijos pašalintas vokiečių gubernatorius Von Neurath ir jo vietoje pastatytas kitas galeiteris. Taip pat suimtas čekų generolas Alois Elias, kuris prieš vokiečių ejo ministro pirmininko pareigas. Visoje Čekoslovakijoje paskelbtas išimties stovis. Neramumai didėja ir kituose kraštuose.

Suomiai paėmė Petrozavodską

HELSINKI, Suomija. — Prieš porą dienų, kaip praneša suomių generalinis štabas, suomiams pavyko paimiti rusų miestą Petrozavodską, dėl kurio jau ikeletas mėnesių tarp suomių ir rusų ejo kovos. Suomiai sako, kad paskutiniu laiku šiaurės fronte rusai pradėjo vartoti milžiniškas 52 tonų karo tankas, bet jos jiems nepadarė atsilaikyti prieš nuolatinių suomių spaudimą.

REIKIA PADARYTI GALAS VISIEMS HITLERIZMAMS SAKO FRANK KNOX

Laimėję dabartinį karą, anglai ir amerikona turės saugoti viso pasaulio taiką

INDIANAPOLIS. — Jungtinių Valstybių karo laivyno ministras Knox, kalbėdamas American Bar Association konvencijoje, pareiškė, kad pasibaigus šiam karui ir nugalėjus Ašies valstybes, Amerika ir Anglija bendromis jėgomis turėsiančios pasiimti pareigą saugoti pasaulio taiką, nežiūrint, kad tas reikalavimų jėgos pavartojimo.

Šiuo metu, pareiškė Knox — mes pasirošę nušauti demokratijos priešus nuo Atlanto vandenyno. Dabar šiaurės Atlantas jau beveik laisvas ir ginklai, medžiaga ir maistas pristatomas dideliais kiekiais valstybėms, kariaujančioms už demokratines teises. Esą, ilgai Amerikai ir Anglijai apie Ašies valstybes sudarys tokį stiprų plieno lančą, kad demokratijos priešai žus.

Knox nuomone, ilgai pasirodys, kad laimėję ta pasise, kuri turi stipresnį karo laivyną ir kuri sugebės išlaikyti laisvus ir atvirus jūrų kelius. Jis taip pat paminėjo, kad Amerika pasiryžusi, nežiūrint kokia kaina, palaikyti vėdams kelius atvirus.

Toliau Knox pažymėjo, kad kai Hitleris bus nugalėtas, o apie tai nėra jokios abejonės, tai pasaulis bus taip sutvarkytas, kad jame daugiau neturės progos iškilti bet kokie hitlerininkai, kurie galėtų drumsti taikingų žmonių gyvenimą. Dėl taikos ir dėl žmonių laisvių gal kada nors Amerikai teks kariuoti, tačiau ministras pabrėžė, kad visuomet geriau svetur kariuoti, negu namie, nes dabartinis karas Europoje parodė, ką gali padaryti naujieji ginklai. O ateityje, gal būt tie ginklai bus dar baisesni.

Uždare priešikybinių laikraštį

MASKVA. — Prieš kurį laiką Rusijoje uždarytas priešikybinių laikraštis "Bezbozhenie", kuris per keliolika metų varė smarkią propagandą prieš tikiybą. Laikraščio uždarymas pateisinamas tuo, kad Rusijoje pristigo laikraštinių popierio.

PASIDUODA ITALI ETIOPIJoje

ROMA. — Per 164 dienas apie 4,000 italų ir kolonijalių kariuovių laikėsi Uolcheft miestelyje Etiopijoje, tačiau, netekę maisto, buvo priversti pasiduoti anglams. Afrikoje, Gonardo provincijoje, dar yra apie 10,000 italų ir vietinių kariuovių, kurie, manoma, netrukus turės taip pat pasiduoti.

PRANEŠIMAI IŠ VISŲ KARO FRONTŲ

MASKVA. — karo vadovybė praneša, kad per paskutines dienas, puolimuose prieš Leningradą vokiečiai neteko apie 100,000 kariuovių užmuštais ir sužeistais. Tuo tarpu puolimuose ties Odesa ir kitur pietuose krito apie 150,000 vokiečių ir rumunų. Taip pat pranešama, kad Leningrado bare rusai keturiuose vietose pralaužė vokiečių linijas ir privertė juos trauktis keleto mylių. Pietuose, ties Odesa, vokiečiai taip pat buvo priversti trauktis keleto mylių. Rusų radijas skelbia, kad kovose ties Leningradu iš viso sunaikinta 846 vokiečių karo lėktuvai ir 400 karo tankų.

Ziniomis iš Berlyno, vokiečių kariuomenė šiaurės ir pietų frontuose žygiuoja pirmyn. Ukrainoje, Charkovo bare, vokiečiai sako, įsiveržė į Donets, Rusijos sunkiosios pramonės centrą. Operacijos Kryme, sakoma, vyksta pagal

IŠKILMINGAI PRIEMĖ MASKVOJE

MASKVA. — Stalinas labai iškilmingai priėmė Amerikos ir Anglijos atstovus, atvykusius į Rusiją tartis dėl pagalbos teikimo Rusijai. Korespondentai sako, kad Amerikos ir Anglijos delegatai buvo taip priimti, kaip niekad. Iš to daroma išvada, kad Stalinas nori padaryti labai gerą įspūdį.

PREKYBOS LAIVAI I KARO ZONĄ

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas šiomis dienomis prašys kongreso pasiduoti anglams. Afrikoje, Amerikos prekybos laivai ir siųsti juos į karo zoną. Tas reikštų, kad leidimą gavęs prezidentas gali Amerikos laivus siųsti, kur tik jis nori.

NUMATYTA IŠ ANKSTO PLANĄ IR MANOMA, KAD VISA RUSŲ KARIUOMENĖ ESANTI KRYME, BUS PAIMTA I NELAISVĖ ARBA SUNAIKINTA. VOKIEČIŲ GENERALINIS ŠTABAS SAKO, KAD NETRUKUS PASKELBS SVARBŲ PRANEŠIMĄ APIE OPERACIJAS RYTŲ FRONTE.

Tarp italų, vokiečių ir anglių po senovės vyksta operacijos jūrose. Italai giriasi nuskaudinė keletą Anglijos karo laivų, o vokiečiai sako šiaurės Atlante nuskaudinė keliolika prekybinių laivų su medžiaga ir ginklais iš Amerikos.

Visų trijų valstybių karo aviacija per paskutį savaitę buvo labai aktyvi. Anglai bombardavo vokiečių miestus ir koncentracijos punktus okupuotuose kraštuose. Vokiečiai bombardavo penkis Anglijos miestus, tačiau Londonas, jau nuo liepos mėnesio pabaigos nebuvo paliestas.

MANO ŽODIS LIETUVIŲ TĖVAMS CONNECTICUT VALSTYBĖJE

Keturi metai sukako, kai SLA IV-tame apskrityje, Conn. valstybėje, veikia Lietuvių Kalbos Kursai — vakarinės mokyklos. Per tą laiką nemažas mūsų jaunimo skaičius lankė lietuviškas vakarines mokyklas New Havene, Waterbury, Bristol ir New Britane. Kasmet apie 200 jaunuolių, įvairaus amžiaus, daugiausia pradžios mokslo aukštesnių klasių ir aukštesnės mokyklos mokinių, taip pat keletas suaugusių, kurie tik mokėsi lietuvių kalbos ir rašto. Visi labai daug išmoko. Šiandien mes matome daugumą mokinių, gražiai lietuviškai kalbančių ir rašančių. Jų tautinė sąmonė kitokia, negu tu jaunuolių, kurie nelankė lietuviškos mokyklos. Šį faktą rodo kasmet mokykloje daromi egzaminai ir mokinių rašto darbai ir, be to, mokytojų man patiekti pranešimai.

Mūsų lietuviškas vakarines mokyklas lankė kai kurie kolonijose ir svetimtaučiai, norį išmolti lietuvių kalbos, būtent, mokytojai, policijos tarnautojai, pav. New Britano ir Waterbury lietuvių scenoje parengtuose koncertuose ir vaidinimuose.

MŪSŲ JAUNIMAS NORI BŪTI LIETUVISKAS

Esu patyręs, kad kiekvienas jaunas lietuvis ir kiekviena lietuvaite norėtų būti pavyzdiniais lietuviškas, bet tas noras atsiranda tik tada, kai šie jaunuoliai užauga. Nutautėję lietuvių kalbą savo tėvus, neišmokiusius lietuvių kalbos ir rašybos, neišaiškintiems jiems, kas toji Lietuva, arba, ko verta senoji lietuvių kalba, kuria gerėjasi filologai, universitetų profesoriai, tuo metu, kai mūsų jaunimui lietuvių kalba būna svetima. Esu patyręs, kad jaunosios motinos, kurios mažai lietuviškai tegali kalbėti, savo vaikus leidžia į lietuvišką mokyklą, nes jos iš kitataučių sužinojo, kad lietuvių kalba sena, graži ir svarbi, bet šios jaunos lietuviškos motinos neišmoko lietuvių kalbos iš savo tėvelių ir vėliau kaltina juos už neišmokymą. Tokių lietuvių daug susitikau Amerikoje.

Kad išsprendus Amerikos lietuvių jaunimo lietuvinimo problemą, kad davus progos lietuviams tėvams ir jų vaikams išmolti lietuvių kalbos, rašybos ir lietuviško meno 1937 m. mes įsteigėme lietuvių kalbos kursą — vakarines mokyklas Conn. valstybėje. Šių mokyklų steigėjų ir vedėjų būdamas per pastarus 4 metus, iš įsitikinau, kad jei mes, lietuvių, būtume turėję lietuviškas mokyklas Amerikoje, tai mūsų jaunimas nebūtų nutautėjęs, daugiau lietuvių dabar būtų Amerikoje, daugiau narių būtų mūsų organizacijose ir paraprijose, stipresnė mūsų lietuviška spauda būtų, žodžiu, visur skambėtų lietuvių kalba ir daina, nesilpnėtų lietuviškos Amerikoje, nutautėjęs lietuviams nebūtų pavojingas.

Lietuviška mokykla vaidina svarbią rolę mūsų jaunime, tiksliai su mokyklos pagalba lietuvių tėvai tegali savo vaikus išauklėti pavyzdiniais lietuviškas ir susilaukti iš jų lietuviškų šeimų — lietuvių marčių ir lietuvių žentų, vieton airių, italų, lenkų ar

kitokių svetimtaučių, su kuriais negali susikalbėti ir glaudžiau susigiminiuoti. Lietuvių jaunuolis, mokėdamas tėvų kalbą, bus mokytesnis amerikonas, dvi kalbas vartodamas. Jaunuoliai žino, kad kuris žmogus moka daugiau kalbų, tas mokytesnis, visuomenėje įtakingesnis ir garbinamas šio krašto pilietis.

Neseniai mes atidarėme mokytojų kursų mūsų lietuviškoms mokykloms mokytojų kursams paruošti. Kursų vedėju yra Amerikoje augęs mokytojas vedėjas Jonas Poškus, Jr. Jo klasę lanko visi Amerikoje augę ir gimę lietuvių lietuvaiteis, kai kurie lanko mokytojų kolegiją, kiti vos baigę aukštąją mokyklą, bet visi pavyzdinčių lietuvių tėvų vaikais, arba, per pastarus 4 metus lankydami SLA Lietuvių Kalbos Kursų vakarines mokyklas, išmoko lietuvių kalbos ir rašybos, dabar rengiasi būti mokytojais mūsų mokyklose. Argi negražu, argi nemalonu, matant tokius šviesius sąmoningus lietuvių jaunuolius? Garbė jiems ir jų tėvams.

Lietuvių kalba Amerikoje jau yra populiarė, jos mokosi kai kuriose universitetuose ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų studentai, filologijos mokslus studijuodami, profesoriai kalbininkai. Columbia universitete mokoma lietuvių kalba, mokytojas lietuvis profesorius Juozas Rimavičius - Raymond. Bet dažnai mes girdime kai kuriuos lietuvių bemokslus sakantiems: "O, kokia nauja "bus" mano vaikams, jei jie mokysis lietuviškos kalbos, lankys lietuvišką mokyklą?" Žinoma, taip sakoma tik tada, kai vaikai nežino, kad lietuvių kalba yra sena, graži ir svarbi, bet šios jaunos lietuviškos motinos neišmoko lietuvių kalbos iš savo tėvelių ir vėliau kaltina juos už neišmokymą. Tokių lietuvių daug susitikau Amerikoje.

Neseniai Massachusetts valstybėje išleistas įstatymas įvesti lietuvių kalbos mokymą, kur tik aukštesnėse mokyklose atsiras norinčių mokytis. Reikiama, Mass. valstybėje mūsų kalba legalizuota, patvirtata greta anglų, vokiečių, prancūzų ir lotynų kalbų, bus mokoma aukštesnėse mokyklose. Ką gi tai reiškia? Aišku, kad bus reikalingi mokytojai. Kurie bus baigę mokytojų kursus, mokės lietuvių kalbos, turės pirminybę gauti tarnybą aukštesnėse mokyklose. Esu tikras, kad daug mūsų lietuviškų mokyklų mokinių, baigę mokytojų akademijas ar kolegijas, gaus gerai apmokamas mokytojų vietas. Mūsų valstybėje, universitetuose ir pramonės įstaigose, kur svetimų kalbos reikalingos. Lietuvių kalbos mokoma amerikietis lietuvis moksle ir biznyje turės geresnius šansus ir pasisekimus.

JAUSKITE SAVO PAREIGĄ LIETUVINTI SAVO VAIKUS
Pabrėžęs keletą trumpų atsiminimų ir nurodęs gerąsias ir blogąsias puses, nurodęs lietuviškos mokyklos reikalingumą mūsų augančiam jaunimui, aš noriu, kad visi lietuvių tėvai jautytų savo tautinę pareigą dėl savo vaikų lietuvinimo, kad visi domėtis lietuviškos mokyklos naudingumu, kad visi leistų savo vaikus į lietuvišką mokyklą.

Taigi, kreipdamasis į Conn. valstybės lietuviškas ir savas pasinaudoti SLA lietuvių kalbos kursų vakarinėmis mokyklomis, leisti savo vaikus

mokytis lietuvių kalbos, rašybos ir lietuviško meno dalykų, taipgi, palaikyti glaudžius santykius su manim, talkininkauti man lietuviškam darbe. Bendrai, dirbdami ir besirūpindami savo jaunimo lietuvinimo problemomis, lengvai galėsime išspręsti šias pačias problemas ir, išmokyti mūsų jaunimą lietuvių kalbos, sudarysime sąlygas mūsų tautinės egzistencijos palaidumui Amerikoje.

Šitą pareigą, šiuos tautinius reikalus, privalo jausti ir atlikti kiekvienas sąmoningas lietuvis. Nepamirškime, kad jaunimas — mūsų tautos ateitis. Kad ir maža mūsų tauta, bet jei ji bus ryžtinga, kultūringa, tai bus įtakinga ir galinga, galės atsispirti prieš savo didžiuosius nedraugingus kaimynus. Amerikoje yra trečdalis mūsų tautos žmonių. Šis trečdalis negali žūti, nutautėti! Tad, broliai ir sesės, lietuvių, rūpinkimės savo jaunimo lietuvinimu ir praktiškai auklėjimu lietuviškoje dvasioje.

Lietuviais mes esam gimę, Lietuviais norim ir būt, Tą garbę gavome užgimę, Jai ir neleistame pražūt...

Walter M. Chase, SLA L.K.K. to pirm.

LIETUVOS SAVAITĖS ATIDARYMAS

CHICAGO, Ill. — Spalio 13 d. 6 v. v. įvyks Lietuvos Savaitės atidarymas Chicagoje. Tam tikslui Palmer House viešbutyje įvyks reikšmingas susirinkimas, kuriame dalyvaus Lietuvos prezidentas, Chicago miesto majoras, teisingas Fischer (jis yra žydų kilmės, gimęs Lietuvoje) ir kiti reikšmingi svetimtaučiai, su tais L.N.R.F. ir L.V.S. viešiniškais, ir kiti žymūs įvairių tautų žmonės. Bus pasakyta reikšmingos kalbos ir padaryta pradžią aukų rinkliavai.

Svarbu paminėti, kad Lithuanian National Relief Fund valdybon prisidėjo reikšmingi svetimtaučiai, tarpe kitų ir garsiosios Armour Packing kompanijos narys Armour, kuris išrinkta L.N.R.F. išdininuku.

LIETUVIŲ SAVAITĖ CHICAGOJE

CHICAGO, Ill. — Chicago didmiesčio lietuvių, iki šiol išėjusių, rengiasi pradėti didelį darbą Lietuvos naudai. Lithuanian National Relief Fund ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos valdybų pastangomis, Chicago miesto majoras, Lietuvos ordono kavalerius J. E. Ed. yard J. Kelly sutinka pasiskelbti Lietuvos Savaitę Chicagoje. Lietuvos Savaitė įvyks spalio mėnesį nuo 12 iki 19 dienos. Per visą savaitę manoma praveisti visose lietuvių kolonijose (Chicagoje) viešą aukų rinkliavą Lietuvos šelpimui ir gelbėjimui bei vadavimui. Tai rinkliava LVS pastangomis bus pravesta tarp lietuvių, L.N.R.F. pastangomis, tarp svetimtaučių. Tos Savaitės laikotarpyje lietuvių kolonijose, kaip Bridgeport, Town of Lake, Marquette Park, Brighton Park ir gal būt Ciceron, bus mėginama surengti vakarus su pralabomis ir įsteigti tose kolonijose LVS ir L.N.R.F. skyrius. Į tuos vakarus bus kviečiamas atvykti ir Lietuvos prezidentas Smetona.

Tai didelis darbas, prie kurio LVS ir L.N.R.F. ilgai rengėsi. Iš to tikimasi didelės Lietuvos naudos. Šitas chiegielis pasiryžimas turėtų būti pavyzdžiu ir kitoms lietuvių kolonijoms.

JUOZAS BAČIŪNAS PIRKO NAUJĄ VASARNAMĮ MICHIGANO VALSTYBĖJE

GRAND RAPIDS, Mich. — Juozas Bačiūnas, Tabor Farm vasarinio rezorto savininkas Michigan valstybėje, kur dabar gyvena Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona su savo šeima, šiomis dienomis nupirko Prospect Point Manor viešbutį - vasarnamį ant Spring ežero kranto, Michigan valstybėje. Naujame viešbutyje galima apgyvendinti arti šimtas vasarotojų. Šią žiemą ir ateinantį pavasarį J. Bačiūnas padarys kai kuriuos pakeitimus ir įrengs naujus pagerinimus savo naujame rezorte, kuris bus oficialiai atidarytas ateinančių metų gegužės mėnesį.

Naujojo vasarnamio vedėju yra Jonas Smith Urbonas, buvęs artistas ir kurį laiką dirbęs prie Amerikos radiofonu, o vėliausiu laiku buvo susirūstas su Juozu Bačiūnu ir dalyvavo Margučio pramogose Chicagoje. Urbonas dabar apsigyveno naujame vasarnamyje ir prižiūrės namo remontą ir naujų įrengimų darbų.

Apie šio naujo vasarnamio nupirkimą labai plačiai rašė Michigan amerikony spauda. "The Grand Haven Daily Tribune" ir "The News-Palladium" dienraščiai plačiai rašė apie Juozą Bačiūną net pirmuose savo puslapiuose, o

"Grand Haven Daily Tribune" net parašė ilgą editorialą, kuriame sako, kad Prospect Point Manor perėjimas į Juozo Bačiūno rankas, atneš didelę naudą tai apylinkėi. Ta proga, visi laikraščiai pažymėjo, kad Juozas Bačiūnas yra West Michigan Tourist and Resort Association direktorius ir sumanytojas vadinašiosios "Pažink Michigan Valstybę — Savaitės", kuri dabar jau trys metai iš eilės vykdoma pagal Bačiūno planą. Ta savaitė kasmet rengiama tikslu pritraukti daugiau žmonių į Michigan valstybės gražiuosius vasarinius rezortus.

Juozo Bačiūno pasisekimas ir jo vasarinių rezortų augimas yra aiškus įrodymas, kad Amerikoje lietuvis gali bet kurioje srityje pasiekti aukšto laipsnio, jeigu jis išnaudoja savo gabumus ir sumanumą. Juozas Bačiūnas attingai dalyvauja ir Amerikos lietuvių gyvenime, visomet buvo nuosirdžiai susidomėjęs lietuvių veikla ir keleta kartų kandidatavo į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje viršininkus.

Mūsų tautiečių Juozui linkime ir toliau attingai dalyvauti mūsų veikime Amerikoje ir, ta proga, sveikiname su nauju pasisekimu. J. K.

SEKMINGAS NAUJOSIOS LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS BANKIETAS

NEWARK, N. J. — Praėjusį sekmadienį Newarko lietuvių paraprijos salėje, įvyko pirmasis naujosios lietuvių radijo programos bankietas. Šia programa, kuri leidžiama iš WBNX stoties kiekvieno šeštadienio popietį, nuo 4:30 iki 4:45 val., vadovauja jaunas Newarko lietuvis J. J. Stukas.

Si pirmoji Stuko radijo programos pramoga buvo labai sėkminga. Publikos prisirinko kupina svetainė. Tai tik pradžia. Kad Newarko ir apylinkės lietuvių nuosirdžiai pritaria naujai pradėtam jaunuolio darbu. Svečių buvo net iš kitų miestų. Programa atidaryta Lietuvos ir Amerikos himnais. Dalyvavo šokėjų grupė, muziko Dulkės vadovaujamas choras iš Brooklyno, vietinis St. Globio vadovaujamas šv. Cecilijos choras, dainininkai, keletas kalbėtojų ir kiti. Ypač linksmi nuteikė publiką K. B. Kriaučiūno dainos. Taip pat gražiai dainavo Kazemėkas iš Brooklyno.

Kalbas pasakė vietos klebonas kun. Kelmelis, Vienybės redaktorius Tysliava, lietuvių radijo programos vedėjas Jonas Valaitis, žinomas lietuviškų reikalų rėmėjas Gudaš iš West Orange, N. J., stambus biznierių Dills, Petraitienė, baldų krautuvių savininkė iš Brooklyno ir kiti.

Visi palinkėjo Stukui geriausios kloties. J. J. Stukas yra dar visai jaunas vyras, neturi ne 20 metų. Bet jis ant savo pečių užsidėjo sunkią lietuviškos kultūros našta, kurią, paprastai, neša tik suaugęs žmogus. Šis faktas džiugina visus, ypač senesnius veikėjus, ieškančius sau pavaduotojų lietuvių darbe. Šio bankieto ir koncerto proga, Stukas minėjo savo gimtadienį. Jaunojo radijo programos vedėjas tėveliai, gi

minės ir draugai ypač nepasigailėjo energijos šios pramogos pasisekimui.

Bankieto programa vadovavo pats J. J. Stukas.

ISKILMINGAS LIETUVIŲ DARŽELIO ATIDARYMAS

MICHIGAN CITY, Mich. — Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Lithuanian National Relief Fund valdybų pastangomis, Indiana valstybės miesto, Michigan City, prakraštyje, International Gardens parke, spalio 12 d. bus iškilmingai atidarytas Lietuvių Darželis. Atidarymo iškilmėse dalyvaus LVS ir L.N.R.F. valdybų nariai, Michigan City miesto viršininkai, Lietuvos prezidentas A. Smetona, daug žymių lietuvių ir svetimtaučių. Bus pasakyta keletas reikšmingų kalbų, Lietuvos vargus ir nelaimės nupiešančių. Lietuvos prezidentas, su tam tikromis ceremonijomis, pasodins pirmutinį medelį ir pasakys reikšmingą kalbą. Lietuviai iš aplinkinių valstybių kviečiami tose iškilmėse dalyvauti. Tai bus pirmutinės tokios reikšmingos lietuvių iškilmės Indiana valstybėje.

Jadvyga Tubelienė gyvens Clevelande

Jadvyga Tubelienė bus Lietuvos ministrų tarybos pirmininko Juozo Tubello našlė, apsigyveno Clevelande. Jos dukterė, Marytė, gavo stipendiją ir pradėjo mokytis kolegijoje, Wooster, Ohio. Jadvyga Tubelienė norėtų važiuoti į Rusiją ir ten rūpintis Lietuvos tremtinių gelbėjimo reikalais. Tuo reikalu ji veda derybas su Amerikos Raudonojojo Kryžium. Tubelienė, atvykusi iš Europos, kurį laiką gyveno Brooklyne.

ISTEKEJO

Rugsėjo 20 d. Marija Štiklickaitė, 49 Montith St., ištekėjo už Sigmund Virensky, 208 Evergreen Ave. Pirmoji pamergė buvo Marija Bagdonaitė iš Philadelphia, Pa.

Katerina ir Pranas Volinai, 138-20 88th St., Ozone Park, L. I., minėjo savo gimtadienį.

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, sav. Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje. 63rd St. at Woodland Ave. Philadelphia, Pa. Tel.: SARatoga 9656 WEST 4117

JUOZAS BALINSKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nelaimės valandą mano laidojimo-įstaiga yra pasiruošusi Jums patarnauti. Dieną ir naktį atdara. Moderniškai įrengta koplyčia leidžiama naudotis nemokamai. Mano patarnavimas sąžiningas ir prieinama kaina. 3336 Thompson Street Philadelphia, Pa. Tel.: REG. 8881

GĖLIŲ DARŽAS

Paruošiami gražūs gėlių buketai vestuvėms, bankietams, ligoninėms ir laidotuviams. Palmės teikiams nemokamai. Sąžiningas patarnavimas.

PETRAS TAMULIS
1225 SO. 2-ND STREET PHILADELPHIA, PA. HOWard 8358

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleiviams suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėngę jums suteikti geriausią patarnavimą. 1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. Telefonas Poplar 4110

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMOREJE

- Vladas Medveckas**
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Tel.: Calvert 1773
- Antanas Zinzeleta**
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Tel.: Lexington 8229
- Kazys Akelaitis**
Lietuviška Užeiga
701 W. LOMBARD ST.
- John J. Dekinis**
Crustal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Tel Gilmor. 7281
- Pete Dukes**
Dukes Lunch
513 W. BALTIMORE ST.
- Jonas Gričena**
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Tel.: Calvert 3973
- JOHN BAYLISS**
VALGOMŲJŲ DAIKTU KRAUTUVĖ
600 W. Hamburg Street
Tel. So. 2329
- A. L. Horwitz**
Ivairios rūšies medžiaga drabužiams
662 W. BALTIMORE ST.
Tel. Calvert 1807-W

THE NUTMEG RESTAURANT

ANTANAS J. DRAUGELIS, SAVININKAS
Visų Ansonijos lietuvių galas kelio — pas Draugelį... 56 LIBERTY STREET ANSONIA, CONN. Tel. 3485, namų tel.: 856. NAMŲ ADRESAS: 16 CLOVER ST.

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK

VERTĖ L. DAUKSA.

(Tėsinys)

Prūsas sunkiai pargriuvo. Kareivis nu-
plėšė jam nuo galvos šalną, ir jis, beveik
bejėgis, gavo antrą mirštamą kirtį. Mirablis
pažvelgė į kraują pasruvusį, mirties pažymėta
veidą, ir staiga, kaip laukinis, suriko:

— Tai ne Montė! Mus apgavo.

Jis nespėjo susivokti, kaip ieties smūgis
pargriovė jį kniubščiai.

Greitimame kūrmyne pasislėpę prūsai, kaip
laukinės katės, puolė savo priešus, ir jų kirviai
atliko darbą. Keli iš jų nutempė į šalį šamo-
nės netekusį Mirabilį, ir tuo metu, kai pasku-
tiniai ordino kareiviai buvo baigiami išmušti,
pasigirdo aštrus rago balsas. Tartum iš žė-
mės išdygę, pagonys iš visų pusių apniško sie-
nas.

— Herkus Montė! Herkus Montė!

Grąsinamajam ir baugiai skambėjo pikta-
sių kovos šauksmas.

Su pasibaisėjimu riteris von Mansfeldas
sekė įvykius prie Rytų vartų. Pamatęs iš visų
pusių sienas apnikusius pagonis, riteris ėmė
šaukti savo įsakymus, tačiau juos nuslopino
staiga kilęs triukšmas. Užpakalyje kilo rik-
smas ir sąmyšis. Piličiai ir kareiviai baimės
iškreiptais veidais plūdo pro jį, ieškodami iš-
ėjimo, ir, jo nerasdami, bėgo atgal, tuo di-
dindami paniką.

— Prūsai mieste! Mes žuvome!

Riterio Mansfeldo kaulus sukauštė ledinis
siaubas. Jis matė prieš akis neišvengiamą
mirtį. Jis harsiai gynėsi su būreliu ištikimų-
jų, kol pagaliau krito nuo pagonių smūgių.

Montė pavyko įsiveržti į miestą vakaruose,
ir siaubas, apėmęs miesto gynėjus, palengvi-
no likusiems prūsams perkopti iš visų pusių
Kulmo sienas be žymesnių nuostolių. Greit
buvo atidaryti vartai, ir, ant priešo klastin-
gumo nirsdami, pagonys pasipylė į nelaimin-
gąjį miestą.

Montė nesulaikomais antpuoliais griovė bet
kokį pasipriešinimą. Tikrai rinkoje jį sulai-
kė didesnis būrys priešų, kurie iš paskutinių-
jų kovoję už savo gyvybę. Nežinia dėl Kateri-
nos likimo kankino jį. Ar ji pati nuvedė
priešų būrį į skirtą vietą prie Rytų vartų, ar
ji pasilikė vienuolyne? Abiem atvejais jai tu-
rėjo grėsti didžiausias pavojus, nes, nors jis ir
buvo ištikimajam Ragūnui įkalęs saugoti Ka-
terinos gyvybę, jis perdaug gerai pažino savo
prūsus, kurių pyktis, kartą suliepsnojęs, buvo
nenumaldomas.

Kaip ten bebūtų, jam reikėjo prasiskverbt
ligi vienuolyno ir išaiškinti padėtį. Jis neži-
nojo, kad Ragūnas, kuris vaidino savo vadą,
gulėjo nukautas prie miesto sienos ir kad jo
ištikimybė buvo gyvybe apmokėta, kad myli-
moji, baimingai klausydama kovos triukšmo,
savo celėje uždaryta, klupojo ir maldas
šnabzdėjo. Montė apėmė įtūžimas, pamaciaus,
kad jam traukdama stumtis priekiu. O priešai
turgaus aikštėje užsibarikadavo apverstais
vežimais, kroviniams, visokiais namų baldais ir
sėkmingai gynėsi.

— Padėkit namus, — šūktelėjo Montė.

Greit turgaus aikštė apsiutė liepsnos. Ta-
čiau net ugnis ir dūmai labai nežymiai tepa-
veikė vokiečius. Montė nebežinojo, ką daryti.
Jau jis rengėsi įsakyti apėmti rinką, kaip paste-
bėjo, kad vokiečių tarpe kilo sąmyšis. Greit
paaiškėjo ir priežastis. Iš užpakalio prie prie-
šo prisitartinio Auktuma su savo kariais ir tuo-
jau perėjo į puolimą.

— Pirmyn! — šūktelėjo Montė džiūgauda-
mas, pastebėjęs aukštą savo draugo figūrą.

Vėl, šį kartą dar garsiau, pasigirdo karo

šūkis: "Montė! Montė!"

Iš dviejų pusių užpulti vokiečiai eilėmis kri-
to nuo pagonių smūgių.

Pamatęs draugą sveiką ir gyvą, Auktuma
vos galėjo susivaldyti iš džiaugsmo. — Mon-
tė! Herkau! Tu išlikai nepaliestas? Dėkui die-
vams!

— Per susitikimą Ragūnas pasiėmė mano
vaidmenį. Pirmyn! Mes turime skubėti į vie-
nuolyną, pasirūpinti Katerina, kol dar ne-
vėlu. Ar nėra pavojaus, kad mes galime būti už-
pulti iš pilies?

— Kleimonis sėkmingai jas saugoja, — šūk-
telėjo Auktuma pro triukšmą atsakydamas.

— Eik paskui mane drauge su savo kariais,
— įsakė Montė ir, Getkos vadovybe, pasitūkė-
damas, nusiyrė toliau.

Užpakalyje suliepsnojo ištisos eilės namų;
prasidėjo miesto plėšimas ir naikinimas.

XXXIX

Karmelitiečių vienuolyną apėmė didelis nu-
siminimas. Beartėjęs kovos triukšmas ir šiur-
pūs pagonių šauksmai persigandusių vienuo-
lių ausyse skambėjo kaip Paskutinio Teismo
trimitai. Nemaža vienuolių, mirties baimės
apakintų, galvotrūkiškais bėgo į orą ir tuštuo-
jau patekdamo į iš visų pusių atsukbančių pa-
gonių rankas. Tačiau daugumas jų, drauge
su viršininke, susigrūdė koplyčioje, drebėda-
mos iš baimės ir mūrmėdamas maldas.

Katerina niekas nesirūpino, niekas nepa-
galvojo ją paleisti iš užsklėstos celės. Žado
netekdama, klausydama slykštaus triukšmo,
gulėjo ji prie Madonos paveikslą. Visos jos
maldos buvo skirtos mylimajam. Pati ji atsiv-
davo Dievo globai.

Vienuolyne buvo dar vienas žmogus, kuris,
kalendamas dantimis, su baimės prakaito iš-
pilta kakta, laukė šiurpus galo. — vyskupas
Heidenreichas. Dabar jis keikė savo smalsu-
mą, kuris nuviliojo jį iš gerai stvurtintų na-
mų į vienuolyną. Čia jis tikėjosi gausią žinią
apie nekenčiamąjį Montės žuvinimą, o vietoj
to, dabar pats išvydo prieš akis mirtį. Iš
džiaugsmo apgauti pagonių vadą nebeliko nie-
ko, taip pat įvykiai niekias pavertė ir jo gra-
žų planą. Montė nugalėjus, perveisti per miestą
su padėkos procesija Kateriną ir drauge
pačiam truputį pasirodyti gražioje šviesoje.

Baimės kankinamas, bėginėjo mažiukas, apa-
valus pralotus tuščiais vienuolyno koridoriais.
Pažvelgęs pro siaurą langelį ir pamatęs iš vi-
sų pusių besitartinčius pagonių būrius, vys-
kupas galutinai neteko pusiausvros. Su ple-
vėsuojančiais drabužių skvernais nudūmė jis
į koplyčią. Bet išgirdęs vienuolių aimanavi-
mus, pasibaisėjęs, staiga pasuko atgal. Nie-
kur nebuvo apsaugos. Nė vienas riteris, nė
vienas kareivis nebūtų dėl jo statęs savo gy-
vybės į pavojų. Jis surado stačius laiptus, ve-
dančius į vienuolyno rūšį. Baimės apimtas,
vyskupas pusiau nubėgo, pusiau nuriedėjo
laiptais į apačią. Jį apgaubė tamsa. Jis pasi-
slėpė, mūrmėdamas maldas, už maišų, ku-
riuose buvo sudėtas maistas ir javai. Jam pa-
čiam atrodė, kad tik pirmą kartą jo malda
buvo tokia karšta ir nuširdi.

Tuo tarpu vienuolynui išmušė likimo va-
landa. Į užsklėstus vartus pasigirdo kirvių
smūgiai, ir vartai neilgai talaikė. Traškėdami
jie griuvo. Su laukiniais riksmams į mažiuką
vienuolyno kiemą įsiveržė didelis būrys paga-
nių, kurių akyse žėrėjo mirties ir naikinimo
aistra. Kitą akimirksnį ir vienuolyno korido-
riai buvo pilni pagonių. Jie plėšė celių duris,
daužė kryžius ir netrukus įsiveržė į koplyčią.

(Bus daugiau)

OFICIALUS LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS CENTRO PASKELBIMAS

LIETUVOS PREZIDENTO ANTANO SMETONOS KALBŲ MARSRUTAS

Lietuvai Vaduoti Sąjunga, kolonijų veikėjų žiniai, skel-
bia, jog su pabaiga spalio
mėnesio prasidės Lietuvos
prezidento prakalbų maršrū-
tas. Prezidentas, kaip garbin-
gas mūsų svečias, lankysis ir
pasakys kalbas šiose koloni-
jose:

- Spalio 29 dieną Grand Ra-
pids, Mich.
- Lapkričio 2 d. Detroit,
Mich.
- Lapkričio 9 d. Cleveland,
Ohio.
- Lapkričio 16 d. Pittsburgh,
Pa.
- Lapkričio 19 d. Seranton,
Pa.
- Lapkričio 23 d. Amster-
dam, N. Y.
- Lapkričio 26 d. Waterbury,
Conn.
- Lapkričio 30 d. Hartford,
Conn.
- Gruodžio 2 d. Worcester,
Mass.
- Gruodžio 7 d. Boston, Mass.
- Gruodžio 14 d. Brooklyn,
N. Y.
- Gruodžio 17 d. Newark, N.
J.
- Gruodžio 21 d. Philadel-
phia, Pa.
- Vasario 16 d. (1942), Bal-
timore, Md.

skausmai dėl mums visiems
brangios tėvynės Lietuvos ne-
laimių. Todėl, brangūs tautie-
čiai, atjaukite momento
svarbą ir visais galimais bū-
dais išnaudokite progą šito
garbingo žmogaus buvimo su
mumis. Išnaudokite tą progą
tėvynės Lietuvos naudai ir
garbei.

Kolonijose, kur jau veikia
LVS skyriai, jų valdybos ir
visi nariai, šiuomi prašomi tuo
jau rengtis svečio priėmimui.
Kur LVS skyrių dar nėra, vie-
tiniai veikėjai nuširdžiai
prašomi tokius skyrius tuojau
įsteigti, o kur tai negalima,
sudarykite laikinus komitetus
iš atskirų draugijų ir imkitės
griežto darbo čia paminėtam
tikslui. O susitarę, tuojau apie
tai praneškite LVS Centro se-
kretoriui (Dr. S. Biežis, 2201
W. Cermak Road, Chicago,
Ill.) ir nurodykite savo sek-
torių, kad galėtume vesti
korespondenciją ir teikti jums
reikalingas informacijas.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos
Centro Valdyba.

LIETUVIŠKA ALUDĖ

KARŠTI UŽKANDŽIAI
KASDIEN

Patogi vieta užėjimui
su MOTERIMIS

RHEINGOLD Extra Dry
Alus. — Didelis pasi-
rinčimas visokių gėrimų

Juožapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

KINGSTON, NEW YORK

THE HOFBRAU

Good Food and Rooms — Reasonable prices

St. James Street Kingston, N. Y.

M. REINA

Kingston's Largest Refrigerator Dealer

General Electric Home Appliances

240 Clinton Ave. Kingston, N. Y.

BEATTY FARM DAIRY

Electro - Pure Pasteurized Hy-Grade Dairy Products

MILK — CREAM

Hurley Avenue Kingston, N. Y.

FORSYTH PARK

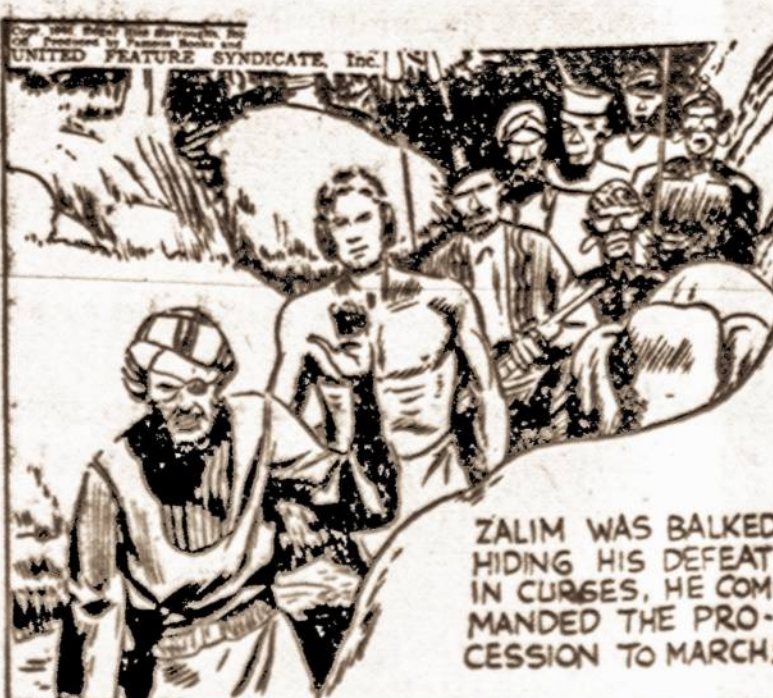
R. K. FORSYTH, Owner and Developer

Kingston's High Grade Development

Office: 41 Pearl Street LUCAS AVE.

Edgar Rice Burroughs

TARZANAS IR TARZELĖ

148 — "Aš tave kartą įspėjau,
kad ant vietos nušausiu, jeigu
tu tai beždžionelį atsakysi.
Dabar pamatysi, kad tikrai
tai padrysiu." Zalimas grasi-
no Tarzanui.

Bet Tarzanas, nesijaudin-
damas, sudėjęs rankas ant
krūtinės, ramiai Zalimui at-
kirtė: "O kas tau padės
dramblius surasti, kurių taip
baisiai nori?"

Zalimas nieko negalėjo į-
tai atsakyti. Jis pradėjo viso-
kiais ibauriais žodžiais keikti
ir įsakė medžiotojų būriui ei-
ti pirmyn.

Tuo tarpu Boghdu, igno-
ruodamas Tarzano įspėjimą
apie gresiantį pavojų, skubi-
nosį paskni savo draugą, ne-
kreipdamas jokios dėmesio į
riziką.

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausį gėrimai ir alus
KVIECIAME
642 Stanley Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 6872

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 3 vak.
Nedėliams ir Ispanadieniam
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių
lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms
pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.

ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVERGREEN 4-6344

Vienybės atstovas
SCRANTON, PA.
W. A. MESKONAS
132 W. Market St.

Viktoras Abėcinas

Lietuviški skilandžiai, deš-
ros, bekonai ir kitokie ge-
riausios rūšies produktai iš-
važiojami po visas Conne-
cticut Lietuvių kolonijas.

Reikalaukite šių tikrų gardžių ir ge-
rų produktų pas savo vietinį buterį.

385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

B. J. SCHEGAUS

Real Estate ir Insurance

Norite pirkti ar parduoti namą?

Gauti paskolą?

Apdrausti?

— Kreipkitės:

B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

The Logan Inn, Inc.

A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.

RESTORANAS IR
BARAS

Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika

PRAŠOME:

3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

I. BANAS SIGNS

Ign. Banasevičius,
Dailininkas.

Daromos įvairios iškabos
auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atlie-
kami greitai, gerai ir pigiai

Kreipkitės:

IGN. BANASEVICIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE IR KITIEMS
PATARIKITE SKAITYTI
VIENYBĖ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARSVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPLYCIA LAIDOTUVEMS

TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Notary Public, Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuviams

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41-72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 8-4464

F. W. SHALINS

(SALINSKAS)

LAINIŠNIOTAS GRABORIUS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499 Koplyčia Laidotuviams

A. RODZEVICZ

(RADZEVICIUS)

TEL. STAGG 2-4409

402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night. HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja
automobilius įvairiems reikalams

VIENYBĖ

Established 1886

Published every Friday by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Entered as Second Class Matter October 23
1907 at the Post Office at Brooklyn, New
York, Under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinės Valstybės \$2.50
Kitose kraštuose 3.00

Advertising rates on application

PAGALBOS

Šiame Vienybės numeryje pradėdama spausdinti i Sovietų Sąjungą išvežtųjų arba bolševikų nužudytųjų lietuvių sąrašą. Šiame sąrašė ne vienas Amerikos lietuvis, neišskyrus net tų, kurie garbina kruvinąjį Maskvos diktatorių Staliną, ras savo tėvą, motiną, brolių, seserį ar pažįstamą.

Tai buvo tragiškiausios, liūdniausios ir baisiausios Lietuvos gyventojų valandos. Bolševikiški budeliai grobstė senelius, motinas su vaikais, merginas ir vyrus, grūdė i prekinius vagonus ir, be šviesos, be oro, be maisto ir vandens, trėmė i Rusijos gilumą.

Kas gali aprašyti tų nelaimingųjų tremtinių ir jų artimųjų, likusiųjų Lietuvoje, verkimą, ašaras ir dantų griežimą?

Desimtys tūkstančių lietuvių žiauriausiu būdu, mirčiai tykoit, buvo priversti apeisti savo tėviškę ir važiuoti. Kur? Kodėl? Už ką? Tik todėl, kad jie, būdami lietuviai ir mylėdami savo gimtąjį kraštą, norėjo dirbti ir gyventi savo tėvynėje.

Raudonieji banditai išvežė i Sibiro gilumą tūkstančius darbininkų, inteligentų, valdininkų, profesionalų, ūkininkų, drauge su jų šeimomis ir mažais kūdikiais. Kur jie yra šiandien? Koks jų likimas? Kas jiems išties pagalbos ranką?

Mes, Amerikos lietuviai, kurie šiandien džiaugiamės laisve, neturime teisės palikti savo brolius plešriųjų vilkų nasruose. Mes turime belstis duris Washingtonė, turim reikalauti, kad Jungtinės Valstybės, kurių pagalbos bolševikai dabar taip laizosi, nepamirštų ir tų mūsų nelaimingųjų tautiečių. Jungtinės Valstybės, teikdamos pagalbos nacių smaugiamiesiems bolševikams, turėtų reikalauti, kad Lietuvos tremtiniams būtų grąžinta laisvė ir bent viltis kada nors grįžti i savo tėvynę. Mūsų pareiga užversti Washingtoną laiškais, telegramomis ir reikalavimais. Ir tai turime daryti tuojau, neatidėliodami, nes vėliau gali būti vėlu.

Atėjus žiemos speigams, nelaimingųjų Lietuvos tremtinių būklė Rusijoje gali virsti nepakenčiama. Jeigu dabar jiems nebus suteikta pagalba, jie gali išmirti badu.

Mūsų bolševikai, kurie dabar renka aukas raudonosios armijos "medikalei pagalbai," turėtų atsimiti ir savo brolius, išvežtus i Sibiro tyrus, jeigu juose dar yra bent už agunos grūdą žmoniškumo ir sąžinės jausmo.

Ne, Amerikos lietuviai dar griežčiau turi pasmerkti bolševikus, parsidavusius Maskvos politikai, sunaikinusiai Lietuvos nepriklausomybę. Mes turime padėti mūsų nelaimingiesiems tautiečiams. Mes turime ir toliau kovoti už nepriklausomą Lietuvą, laisvą nuo bolševikų ir nacių okupacijos. Mes turime išgelbėti bolševikų ištremtus lietuvius, nes jie, po šio karo, vėl bus reikalingi atgimusiai Lietuvos valstybei.

NEI SOCIALIZMUI, NEI KOMUNIZMUI, NEI FAŠIZMUI NETURĖTŲ BŪTI VIETOS

Amerikos Lietuvių Susivienijime, kur privalo klestėti liberalizmas broliškumas ir meilė

Labai negeras dalykas mūsų Susivienijime (SLA) yra, kad mes turėjome ir tebeturime labai griežtą "didžiumą" ir labai griežtą "mažumą" ir to pasekoje "didžiuma" visuomet nori diktuoti "mažumai." Tas pačina iš to, kad dalis mūsų narių seka socializmo vadus, o kita dalis— tautiškumo ir liberalizmo vadus. Socializmo vadų tikslas yra paimti visokią valdžią i savo rankas, kad su valdžios pagalba, prievartos, pasmerkimo badavimui ar mirčiai, padaryti visus socialistais, tai yra, vergais, kurie turi jaustis laimingais, dirbdami kolchozuose, sovietchozuose, valdiškoje pramonėje, šventai klausydami komisarų įsakymų iš viršaus. Tautiškumo ir liberalizmo vadai pas mus neturi tokio aiškaus tikslo, kaip socializmo vadai, yra daugiau iš žmogiško jausmo, ne iš logiškų išvadų, priešingi visokiai verguvei, neišskiriant gresiančios socializmo verguvės, ir yra labiau linkę pagerbti žmogaus laisvę. Kaip laisvesni žmonės, jie neturi tokios militariškos disciplinos, skiriamos akliems pasekėjams, kokią turi socialistai ir komunistai. Priešingi socializmo vadams ydar tokie tautiškumo išpažintojai, kurie paskutiniiais laikais puolėsi garbinti vadinamąją fašizmą, tvirtą valdžią su valdiška industrija ir kariuomene ir kitus žmonių pavergimo prasimanymus. Fašizmas yra tikras socializmo brolis. Liberališkam, žmoniškam tautiškumui jis yra toks pat nuodas, kaip ir socializmas su komunizmu.

Kad mūsų Susivienijimas pasidarytų tikras cirkas kovai tarp tokių priešingų vadovybių, tas visą laiką ėjo Susivienijimui i nesveikatą. Tolerancija, kito nuomonės pagerbimas, žmogaus laisvės pripažinimas ir pagaliau tikro broliškumo apsiereikimas Susivienijime pasidarė ne atsiikiama dalykais. Iš nuomonių skirtumo, sąžiningai pasireiškiandio, gali būti pagaidaujama įvairumo ir gyvumo. Bet kada nuomonių skirtumas yra lygus skirtumui tarp ugnies ir vandens, tai įvairumas ir gyvumas turi išnykti, ir vienas elementas tegali galv gale išviešpatauti. Skirtumas tarp li-

beralizmo ir socializmo yra beveik lygus skirtumui tarp ugnies ir vandens. Jie yra nesuderinami ir nesujungiami. Nors socialistų dalis apsimeta liberalais ir kartais veikia kaip liberalai, tai vis dėlto tik apsimetimas, kurio jie pasigriebia strategiskais sumetimais, niekad neatsisakydami savo galutinio tikslo padaryti iš laisvų žmonių pasaulio kalėjimą su marksistiniais "svieto lygintojais" jo administracijoje.

Mes nežinome, gal pasaulis ir susilauks tokios verguvės, gal bent Europa turės pergyventi baidią socializmo, komunizmo ir fašizmo gadyne pirmą, negu žmonės galės gyventi laisvoje kooperacijoje vieni su kitais. Bet kol mes dar nesame socializmo ar fašizmo vergais, mes norime "nors paskutinį kartą" pagyventi, kaip laisvi žmonės gali gyventi. Mes norime jausti meilę kitam žmogui, mes norime daryti gerus darbus iš savo geros valios, mes norime dar auginti savo širdyse meilę, mes norime būti mažais žmonėmis iš savo laisvo pasirinkimo, mes norime vykdyti ir matyti vykdomą tikrą broliškumą.

Susivienijime, toj mažoj mūsų "karalystėje", socializmo verguvė su žmogaus laisve niekad nesutapo ir negalės sutapti. Socializmas su savo "didžiuma" ar "mažuma" siekia padaryti mus vergais Susivienijime pirmą, negu visos Amerikos žmonės bus priversti tapti vergais, jeigu jie bus skirti tokiai galutinai verguvei. Kamgi mes turėtume skubintis kišti savo kaklą i verguvės kilpą pirmo laiko? Argi ne geriau būtų mums išsivaduoti iš to pavojaus ir pasidžiaugti ramiu brolišku gyvenimu, kol dar galima?

Kas jau yra vergu ir negali pasikeisti, ką jau su tokiu padarysi. Tegul jis sau eina su socialistais ir komunistais. Tokie turi savo susivienijimą ir tegul jame tarpsta Bet tegu jie nesikiša i mūsų Susivienijimą. SLA turi būti tik laisvų žmonių su panašėmis mintimis organizacija. Tik tuomet jam nebus pavojaus žlugti. J. PAMĖNAS

LAIŠKAS IŠ TILŽĖS

"Kai grįši i Lietuvą, daug savo draugų neberasi..."

Šiomis dienomis Vyt. Abraitis gavo laišką iš Lietuvos pabėgėlio, S. Mackevičiaus, gyvenančio Tilžėje. Jis rašo:

Mielas drauge, ilgai Tau laiško nerašiau todėl, kad tingėjau, o gal ir ne todėl...

Gyvenu, kaip matai, dar vis čia pat, Tilžėje. Nežinau, kaip ilgai toji viešnagė užtruks, bet nemanau, kad per ilgai, gal mėnesį kitą ir reikės dar čia patupėti. Šiuo atveju mūsų draugai yra laimingesni. Palikę Berlyną, vienas Kaune jau naudojasi mamos teikiama malonumais, o antras—taip pat Kaune dirba. Abu jaučiasi laimingais. Aš pats taip pat jau keletą kartų buvau tėvynėje. Aplankiau ir savo tėviškę. Išivaizduokit sau, radau ir motiną ir tėvą ir brolių sveikus ir gyvus. Brolis, kuris paskutiniu laiku gyveno su tėvais, buvo įtrauktas i išvežamųjų i Sibirą sąrašus. Įtraukti i išvežamųjų sąra-

šus su juo buvo ir tėvai, bet, laimei, laiku sužinoję apie tai, visi trys, palikę namus, slapstėsi ir tokiu būdu laimingai išvengė kelionės Sibiran.

Šiaip galėčiau labai daug parašyti apie paskutines bolševikų dienas Lietuvoje, bet visko visvien neaprašyčiau. Galiu tik pastebėti, kad, kai grįši i Lietuvą, daug savo draugų ir pažįstamų neberasi. Bendrai, žmonių džiaugiasi— ir supranta...

Marijampolėje gyvena su savo tėveliu, kuris dabar yra Marijampolės m. burmistras, p. B. Sirutyte. Jos motiną, brolių ir seserį su savim išsivežė bebėgantieji bolševikai.

Apie tavo tėviškę ir namiškius dar nieko nežinau, nes Suvalkijoje dar nebuvau, bet, žinoma, kai tik vėl būsiu tėvynėje, apsilankysiu ir Pietariuose.

Tavo STEPAS.

SIŪLOMA IŠLEISTI LIETUVIO EILIŲ KNYGĄ NET SEPTYNIOMIS KALBOMIS

Amerikos poezijos antologijoje, The Book of Modern Poetry, idėti du lietuvių Vidikausko eilėraščiai

Neseniai anglų kalba išėjo įdomi knyga, The Book of Modern Poetry, turinti 930 puslapių. Šio gražaus leidinio kaina 4 doleriai. Jį redagavo Margaret Nelson, išleido—Avalon House, New York, N. Y.

Sakoma, šio leidinio redakcijai buvo atsiųsta dvylikos tūkstančių poetų kūrinių, bet išrinkta tik 889 eilėraščiai, tarp kurių yra ir du lietuvių, Kazio Vidikausko, iš Philadelphia, Pa. Šiuodu eilėraščiai pavadinti "God Save Our Land" ir "God—Our Leader King."

Kiekvienam autoriui paskirta vienas puslapis. Taip pat yra ir autorių biografijos, tarp kurių rašoma ir apie mūsų Vidikauską.

Kazys Vidikauskas yra senas plunksnos darbuotojas. Už tai jis yra ir Gedimino ordino ženklu apdovanotas. Jis bendradarbiauja daugelyje laikraščių. Jis rašo net septyniomis kalbomis: lietuviškai, lenkiškai, angliškai, rusiškai, slavaiškai, ukrainiškai, ir esperanto kalba. Jo eilėraščių yra atspausdinta net japonų kalba.

Taigi, kitataučiai žino K. Vi-

dikausko vardą. O mes? Mes taip pat galime prisidėti, ir savo menką knygų skaičių padidinti vienu nauju leidiniu, būtent, išleisti K. Vidikausko eilių rinkinį. Tai būtų ypač įdomu todėl, kad šį K. Vidikausko eilių rinkinį būtų galima išleisti septyniomis originaliai parašytomis kalbomis.

Todėl aš siūlyčiau Philadelphiajos lietuviams sudaryti komitetą, apie tai plačiau išsireikšti spaudoje ir, neabejodami, padarinti būtų teigiami. Pagaliau Philadelphiajos lietuviai šiam tikslui galėtų suruošti viešą pramogą. Be to, veikalas būtų galima išleisti prenumeratos keliu.

Šiandien K. Vidikauskas jau yra ne jaunas žmogus, todėl jis pats, savo jėgomis, negalės tokio darbo atlikti. Bet jo draugai Philadelphiajoje, kaip Kazys Dryza ir kiti, galėtų jam padėti. Ir kai tik šis darbas bus pradėtas, tai šio rašto autorius taip pat pasiskubins i talką.

Taigi, pagerbkime kuklų spaudos darbuotoją. Tai bus pažydis ir mūsų jaunimui.

JUOZAS ZILEVICIUS

EUROPOJE YRA TIK PORA VALSTYBIŲ TIESIOGINIAI NEPALIESTŲ KARO

Ne šiandien, tai ryt karo gaisras gali suliepsnoti paskutinėje Balkanų valstybėje

Baisiausį karą dailininkai dažnai vaizduoja, kaip didžiulį gaisrą, iš kurio negali pabėgti nei jauni, nei vaikai, nei motinos su kūdikiais. O šis karas ypatingai suteikia tokio negailestingo gaisro vaizdą. Jis prasidėjo vokiečių lenkų susirėmimu. Ugnis savo liepsnomis pradėjo plisti tolyn, toji ugnis pradėjo apimti vidurio, vakarų ir šiaurės Europos kraštus. Šiandien tik pora valstybių Europoje dar karo tiesioginiai nepaliestų. I rusų vokiečių karą nebuvo įsimaišiusi Bulgarija. Bet kokio nors karo norėjo išvengti Bulgarija. Bet kur tau.

Bulgarija prieš kelius mėne-

sius pirkosi iš Italijos šešetą kariškų laivų. Kad tų laivų perplaukimą per Dardanelius sutrukdžius, reikia i šį karą įmaišyti ir Bulgariją. Mat, yra tokia tvarka, kad kariaujančios valstybės laivai negali plaukti per Dardanelius. Turka, kurie kontroliuoja Dardanelius, turi laikytis tokios tvarkos. Bet kas padaryti. Reikiška reikia ir Bulgariją užkrėsti taja pačia ugnimi. Ir toji padegėjo rolė atiteko rusams. Jie turėjo i-traukti bulgarus i karą. Ir šiandien, o gal ryt karo ugnis jau liepsnos Bulgarijos žemėse. Ir kur bus jos galas?

VL. BARTUS

Poezija

ZEME I

Dirvos mano, dirvos man, be jūsų ilgu!
Kokia ten draugystė kai daugel aplinkui bernų!
Motia geroji gyvent nepagimdė vergu
Ir neišmokino vadinti apsimetusį durnių!

Su džiaugsmu ariu, akėjū—pajuodusius
rankos kaista,
Ant nudegusios krūtinės žiba prakaito rasos,
Bet kai dienos niūrios, tai tik galva svaigsta,
Ir mano laimė tieka, kruvinos kojos basos.

Jūs visi mato, kaip lietus laukus plauna,
Saulė degina per prabėgančią vasarą,
O aš matau, kaip žmonės tyliai plaukus rauna,
Ir iš verkiandios širdies išspaudžia tikrą
vargą ašarą.

Dirvos mano, dirvos man be jūsų ilgu!
Kokia ten draugystė kai daugel aplinkui bernų!
Motina geroji gyvent nepagimdė vergu,
Ir neišmokino vaidyti apsimetusį durnių.

VL. METELICA

TOKIU BŪDU

Pr. Lapienė

KILNUS ATMINIMAS

1939 m. kovo 15 d. automobilio nelaimėj žuvo Marija Jurgelionienė, žinoma veikėja, nuširdi kiekvienam lietuviui draugė. Jos mirtį giliai lietuviškoji visuomenė atjautė. Moterys suartintai nusibraukė graudžias ašaras. Prie jos kapo pasizadėjo eiti velionės takais.

Nors Mariją Jurgelionienę kai kas vadino socialiste, nes ji, mat, dirbo Naujienoms, eidama administratorės pareigas ir vesdama tame pat dienrašty (moterų skyrių, bet tiems, kurie ją pažinojo arčiau, ji buvo tik lietuvė. Jos visi darbai vedė tik prie didesnės lietuvių kultūros pakėlimo.

JAMŽINTA

Turint galvoje Marijos Jurgelionienės gyvenime siekius, jos artimesniuose drauguose kilno noras jamžinti jos atminimą granito paminklu. Sumanymą paskelbus, suplaukė aukų, šiuo atveju daugiausia iš moterų. Ją pažinoję ir kitataučiai mielai prisidėjo.

Rugsėjo 28 d. Čikagos Tautiškos kapinėse paminklas iškilmingai atidengtas. Dar kartą milžiniška minia prisiminė jos kilnius darbus ir dar kartą joje pasireiškė noras eiti velionės pėdomis.

Aš galiu, kad dėl laiko stokos ir tolimo kelio negalėjau tose iškilmėse dalyvauti. Gailiu, kad negalėjau paspausti rankų toms kilnioms moterims, kurių deka šis, rodos, pirmasis Amerikos lietuvių pastatytas paminklas.

Ypač aš mielai prisimenu Norą Gugienę, kuri mirusios savo draugės svarbiausias pareigas pasiėmė ant savo pečių ir iki šiol sėkmingai jas neša. Turiu minty Naujienų moterų skyrių, kuris vedamas gražiai. Nora Gugienė taipgi buvo paminklo fondo pirmininkė.

Teprimins tas pilko granito gabalas mums a. a. Marijos kilnius darbus ir teskatins mus eiti dorais keliais!

AŠ—SLA NARĖ

Kažkodėl kai kas suabejojo, ar aš esanti SLA narė, ir ar turėjusi teisės gerėtis adv. Laukaičio kandidatūra i SLA prezidentus.

Manau, turiu tos teisės. Esu 182 kuopos narė. Antrus metus einu tos kuopos pirmininkės pareigas.

Užtenka?

O kai dėl pareiškimo savo nuomonės, tai, manau, tą teisę gali turėti ir žmonės, nebūdami SLA nariais. Aš žinau savo brolių ir seserų, kurie tik dėl baisiai sunkių materialių sąlygų nepriklauso SLA. Bet jie seka jo veiklą ir mielai prisideda darbu jo geresniam gyvavimui.

ŽYMAS ĮVYKIS

Lapkričio 23 įvyksta Vienybės artimų žmonių suvažiavimas. Tai savo rūšies kongresas, kuriame susirinkę visi Vienybės bendradarbiai ir jos atstovai pasitars apie laikraščio būties, apsvartys jo kryptį—kas girtina, kas peiktina, kas taisytina. Laikraštis yra mūsų visų, ir tik mes visi tegalime pasakyti, koks jis turi būti.

Tą pačią dieną New Yorke įvyksta ir moterų veikėjų suvažiavimas įsteigimui moterų kontroliuojamo Lietuvai šelpti fondo ir šiaip pasitarti apie visuomeninę veiklą.

Dideliai svarbūs įvykiai lietuviškajame gyvenime.

MIRGANTIS PASAULIS

BISMARCKO KOVA SU VILHELMU II-JU

Vilhelmas II norėjo būti vargšų karaliumi. Darbdaviai spaudė darbininkus, kaip citriną

Princas Vilhelmas augdamas karštai garbino kanclerį Bismarcką. Tačiau tėvui su sirgus ir karūnai viliojant, jų santykiai atšalo. Jaunojo princas entuziastiškai ateities planai susidūrė su labai prietarais kanclerio atsargumu. Bet gi su karūna jis gavo ir valdžią, tačiau ne visišką valdžią. Januolio visišką valdžios troškimas buvo temdomas senojo kanclerio galingu šešėliu. O kancleris su pasiūlymu ilgą laiką paliko jaunąjį karalių tokioje besipileičiančioje ir nepalankioje nuotakoje vieną. Tarpininkai kurdėjo monarchui į ausį apie visišką kanclerio susenėjimą, apie jo pažiūrų atgyvenimą, apie jo palinkimą prie morfišaus. Tokiomis aplinkybėmis lengvame pasikalbėjime karalius kartą išgirdo nuomonę, kad Friderichas niekad nebūtų pasidaręs didžiuoju, jei jis, įžengęs į sostą, būtų radęs tokį žymų ministrą, kaip Bismarckas. O karalius save laikė tikroju didžio Hohencolerniečio įpėdiniu. Taip jis palengva ir susigyveno su mintimi valdyti — be Bismarcko.

Konfliktas iškilo dėl istorinės reikšmės nuomonių skirtumo; nežinia, ar tas nuomonių skirtumas būtų turėjęs tokių rimtų pasekmių, jei karalius ir kanclerio santykiai nebūtų jau anksčiau buvę apnuodyti. Keturius mėnesius praleidęs ne sostinėje ir į ją grįžęs 1890 m. sausio mėn. kancleris jau rado pasikeitusią padėtį. Tada prasidėjo faktinioji kova.

PIRMAS BISMARCKO SUSIDŪRIMAS SU KARALIUMI

1890 m. sausio mėn. 24 d. karalius stojo prieš kanclerį ir Prūsijos ministrus. Valdovas pašaukė juos bendradarbiauti socialinių problemų sprendime, k. a. darbo apsaugos, šventadienio darbo, vaikų darbo panaikinimo. — Vis tai įstatymų projektai ir bandymai palenkia darbininkus. „Darbdaviai spaudė darbininkus kaip citriną... Aš noriu būti roi des gueux“ (vargšų karaliumi). Tačiau šiuos karaliaus žodžius Karūnos Taryboje paskelbė ministras Boettcher, o ne kancleris. Kancleris tų sumanymų iki pat šio posėdžio net nežinojo. Jis nujutė suokalbį; jam nepatiko ir paskaita. Jis atsikėlė ir pradėjo prieštarauti. Mūsų ausiai jo pareiškty argumentai skamba labai keistai šventadienių ir nakties darbo uždraudimas reikiškas atlyginimo sumažinimas... Darbininkai uždrausti siųsti savo vaikus uždarbiauti nesą jokio teisės. „Apskritai darbininkai niekad negalima patenkinti Tuo būdu mes pradėsime slysti...“ — kalbėjo kancleris.

Karalius, nors ir užgautas, susivaldė; projektus reikėjo pirmą apsvaistyti, jis tai suprant. Tačiau po to įvyko didysis susidūrimas. Karalius reikalavo įstatymo sušvelninti, kuris siekė sutrukdinti socialdemokratų veiklą. Priešingu atveju jis nujaudęs

blogas pasekmes. Jis nenorėjo pilietinio karo, nenorėjo savo valdymo pradžios sutęsti savo pavaldinių krauju. Kancleris šį kartą prieštaravo dar karščiau ir įspėjo dėl kapitaliacijos nenusileisti socialdemokratams. Nuolaidumas esąs pražūtingas. Susirėmima? Kraujo liejimas? Dėl ko ne? Jei bus traukiamasi atgal, be kraujo praliejimo sunku bus apsieiti. Juo vėliau kils pasipriešinimas, juo stipresnis jis bus.“ Toliau sekė netiesioginiai demisijos prašymai. „Jei Jūsų Didenybė nevertina mano patarimo, tai nežinau, ar galiu pasilikti savo vietoje.“

Tai buvo grąšinimas, visi tai jautė. Karalius susivaldė dar kartą. „Aš esu atsidūręs keblioje padėtyje.“ — pridėjo dar kancleris. Šis posakis, taip dažnai kartotas senajam karaliui, paveikė ir šį kartą. Valdovas nusileido. Tačiau tema buvo pradėta ir buvo diskutuojama šešias savaites. Praraja prasivėrė.

BAIMĖ ISTRAUKTI KARDĄ

Kancleris atmetė karaliaus projektus tokiais žodžiais, kuriuos būtų pasakęs ir bet kuris Manchesterio pirklys. Ar senasis konservatorius, Europos socialinės įstatymų iniciatorius buvo senatvėje apėsstas liberalizmo minties, ir, be to, dar kraštutinės? Bismarcko laikymasis turėjo kitas priežastis. Darbininko laisvę parduoti savo darbo jėgą, kada jis nori ir kur jis nori? Kancleris taip pareiškė ir, gal būt, jis manė, kad tai teisinga, tačiau jo širdis apie tai nieko nežinojo. Savo siela jis regėjo tik iš tikrųjų, pikta socialdemokratų partija. Tos partijos šalininkai du kartus šovė į senąjį karalių; jie niekino socialinius įstatymus, visur kiršino žmones prieš monarchiją, prieš kariuomenę ir prieš tikybą, prieš visą, kas Bismarckui buvo brangu. Šita partija vis didėjo, ir senis užsiliepsnojo kovos aistra. Pasiduoti? Susitaikyti? Ne vieno žodžio apie tai. Jis buvo jau eptyniasdešimt penkių metų, tačiau priešas sukeldavai jame tik vieną vienintelį jausmą: kovoti, nužalėti ir sunaikinti priešą. Tuo būdu jis jau vieną kartą buvo stojęs prieš politinį liberalizmą ir jį buvo sugalvėjęs. Jis galėjo tai patvirtinti, nes buvo radęs karalių, kuris, nors ir nebūdamas toks karingas, tačiau buvo nemažiau drąsus, negu jis pats. Dabar jis laikė socialinę demokratiją nauju priešu ir vėl jis pradėjo ieškoti monarcho, kuris kovoje būtų jo pusėje.

Šį kartą jis jo nerado. Bismarcko kova prieš liberalizmą reikė laimėjimą prieš pagrindinę to šimtmečio srovę. Jis laimėjo tik dėl to, kad karalius stovėjo šalia jo, pasirodęs kartu kovoti arba kartų žūti. Tačiau ir po laimėjimo Bismarckas vis dar nerimavo bijodamasis, kad

laikas tikrai pasidarė stipresnis, nes dabar kancleris buvo vienas. To laiko esmė buvo išlyginimas ir susitaikymas, o naujasis karalius visam tam pritarė. Jis nekentė socialdemokratijos nemažiau nei kancleris ir dažnai jiems smarkiai grasindavo. Tačiau ar ištraukti kardą, „bristi kraujuje?“ Valdovą nukrešdavo šiurpuliai, tik pagalvojus apie tai. Kancleris nebandė perkalbėti valdovą kovoti. Karalius siekė susitaikyti su savo vidaus politikos priešais, tačiau tada ir iškilo visa priešingybė dėl to, kas galėtų būti jo patarėju.

SKILIMAS TARP KANCLERIO IR „BLOGAI IŠ AUKLETO BERNIUKO“

Vienam kovoti prieš vokiečių karalių buvo sunku, nes jo galia buvo didelė. Bismarckas pats buvo padaręs jį galingu. Įvyko susirėmimų dėl 1852 m. kabineto įsakymo, pagal kurį ministras buvo uždrausta daryti karaliui pranešimus be ministro pirmininko žinios. Šis įsakymas buvo visai užmirštas, bet Bismarckas iškėlė jį kaip priemonę nelygioje kovoje. Po to įvyko politinis Windhorsto apsilankymas pas Bismarcką „prie didžiojo vyro mirties patalo.“ Nelemta kovo mėn. 15 d. valdovas kalbėjo su kancleriu. Jis buvo labai susijaudinęs ir reikalavo, kad ateityje tas „jezuitas“ būtų nebepriimamas. Kancleris į tai šaltai atsivė, kad suvereną galia baigiasi prie jo žmonos salono. Jis ir ateityje priiminėsi atstovus, jei tam būsią svarbių priežasčių. „Taip pat ir tada, kai Jūsų suvereną to neleis?“ — „Taip pat ir tada, Jūsų didenybė!“ Taip griežtai senasis karalius niekad nebūtų įsakęs ir Bismarckas niekad nebūtų jam taip griežtai atsakęs. Jis, tam prietres pasaulio ir dvaro žmogus, būtų galėjęs ir dabar dar rasti tinkamesnį atsakymą, kuris nereiktų tokį atvirą nepaklūnumą. Blogiausiu atveju jis būtų galėjęs dar pasakyti, kad jis atsisakęs savo pareigų. Tačiau jis jau nebenerėjo būti mandagiu. Jo samėilė buvo smarkiai suerzinta, atkakliai kilo jo išdidumas ir prieš karalių.

Ar skilimas buvo jau nebesutrukdomas? Jis pablogėjo dar tą pačią valandą. Staiga kancleris pradėjo kalbėti apie karaliaus vizitą carui ir „kovoti, nužalėti ir sunaikinti priešą.“ Jis turėjo dokumentus, kuriuose buvo sužymėta, ką caras buvo parąšęs apie karalių Anglijon. Karalius panorėjo juos pamatyti. Kancleris nenorėjo parodyti, kad duoti karaliui tokius įžeidžiančius žodžius. Pagaliau, jis visgi juos įteikė karaliui ir tikriausia tam ir turėjo juos paruošęs. Išlyskęs karalius perskaitė, kad caras buvo jo pavadinęs „blogai išauklėtu berniuku“ ir dar blogiau. Kokia gėdinga scena! Jis, turbūt, niekad nebūdamas skaudžiau užgautas. Tačiau senasis kancleris vieno diel mokėjo neapkęsti ir mylėti. Šį kartą jis nekentė ir parrinko priemones pažeisti priešą.

Po to įvykio bendradarbiavimas buvo nebeįmanomas.

Be to, įvyko dar ginčas dėl pranešimų iš Kijevo, kurie karaliaus buvo kvailai išpūsti, nes karalius rusų žygiavimo planų nežinojo, kurių iš tikrųjų visai nebuvo. Karalius, kurio samėilė buvo smarkiai pažeista, dėjęsi gerai žinąs Rusijos reikalus. Kancleris gi savo ruožtu būtų pasiūkęs iš to, jei nebijotų, kad tai gali būti pavojinga ateičiai. Tačiau dar laike ginčalabėti valdovą kovoti. Karalius siekė susitaikyti su savo vidaus politikos priešais, tačiau tada ir iškilo visa priešingybė dėl to, kas galėtų būti jo patarėju.

KRINTANČIOS ŽVAIGŽDĖS, ARBA METEORAI

Dažnai jūs matote dangumi lekiančias šviesas ir sakote, kad žvaigždės krinta. Bet tai klaida. Tai nėra jokios žvaigždės. Mokslas, šitas dangumi taip smarkiai lenkiančias šviesas vadina meteorais, o nedideles — meteoritais. Kaip meteorai, taip ir meteoritai yra įvairių mineralų mišinys, kurie ateina į mūsų žemės atmosferą iš kitų planetų. Kadangi meteorai lekia nepaprastu smarkumu, tai pasiekę mūsų žemės atmosferą ir smarkiai trindamiesi į orą taip įkaista, kad pagaliau užsidega ir tuomet mes pamatome jį. Tuomet tikrai atrodo mums, kad kažkur toli krinta žvaigždė, paskui save palikdama ilgą uodegą kibirkščių ir pranykdama toli horizonte.

BISMARCKO PASALINIMAS DAVĖ PRADŽIĄ REICHO ŽLUGIMUI

Jau Bismarcko atsistatydinimo dienomis suko ratus varnos, pražūtis pranašai. Buvo atvykęs rusų pasiuntinys, naujinti sutartį su Reichu, remiantis kuria karas tarp abiejų šiu valstybių nebūtų galimas. Visi Bismarcko priešai labai pradėjo jaudintis. Susitarimas dėl sutarties netesėjimo garantijos buvo labai komplikotas reikalas ir visi jautė, kad tik Bismarckas sugebėtų su reikalą atlikti. Sudaryti sutartį reikė palikti kietąjį kanclerį. Tuo tarpu vienas vyriškis su hienos akimis tykojo viename Vilhelmo gatvės kambaryje. Slaptasis Holsteino patarėjas darė intrigas. Kiti diplomatai garbės sumetimais pasisakė prieš sutartį, jie laikė ją visai nereikalinga. Jie nenumatė greičio pavojaus. Tuo būdu sutartis nebuvo naujai sudaryta. Galinga rytų valstybė buvo atstumta. Dvidešimtis keturis metus vėliau, karaliaus kariuomenė, kuri būtų galėjusi laimėti kovą prie Marnos, kovojo rytuose.

Įvykiai ryšium su sutartimi turį smibolinę reikšmę. Paskutiniu momentu karalių ir jo šalininkus apėmė didelė baimė, kai jie pamatė, koks didelis buvo jų atsakingumas. Tačiau jie lengvapėdiškai griebėsi uždavinio, kurio rimtumą nemokėjo įvertinti. Tuo būdu įvyko tai, kas neturėjo įvykti. Kancleris tomis dienomis padarė nemažą klaidų; tačiau ne viena tų klaidų nedavė karaliui teisės pašalinti savo valstybės kūrėją, kaip nieko nesugebantį tarną. Kitas monarchas, gyvenęs prieš jį, Ludvikas XIV, būdamas jaunas, geriau mokėjo tylėdamas subordinuotis vienam dideliu valstybės vyrui Mazarinui, nei Hohencollernietis. Jis buvo lengvapėdiškas ir be pagarbos jausmo. Peržvelgus anų dienų įvykius, švelnesnio sprendimo negalima padaryti. Karalius ir jo patarėjai nesuprato, kiek pasiaukavimo, triūso ir disciplinės reikalauja iš valdančiųjų.

1890 m. kovo mėn. dienos pirmą kartą iškilo liga, kurios Vilhelmo laikai niekad negalėjo visai atsikratyti. Ir

dėl to visuomet atrodys, kad karaliaus reicho žlugimas buvo vėlyvas atpildas už jo įsteigėjo pašalinimą. 1918 m. lapkričio mėn. 9 d. Olandijos sieną peržengė jau visai kičtošs monarchas, jis buvo pražilęs ir nuvargęs ir jau seniai apimtas netikrumo, jis buvo visai skirtingas nuo to jauno valdžios ir galios 1890 metais siekusio valdovo. Tačiau gyvenantiems vėliau visuo met tarp anų dienų tiesias lankas, kuriuo atėjo nepermaldujamas atpildo likimas.

KRINTANČIOS ŽVAIGŽDĖS, ARBA METEORAI

Dažnai jūs matote dangumi lekiančias šviesas ir sakote, kad žvaigždės krinta. Bet tai klaida. Tai nėra jokios žvaigždės. Mokslas, šitas dangumi taip smarkiai lenkiančias šviesas vadina meteorais, o nedideles — meteoritais. Kaip meteorai, taip ir meteoritai yra įvairių mineralų mišinys, kurie ateina į mūsų žemės atmosferą iš kitų planetų. Kadangi meteorai lekia nepaprastu smarkumu, tai pasiekę mūsų žemės atmosferą ir smarkiai trindamiesi į orą taip įkaista, kad pagaliau užsidega ir tuomet mes pamatome jį. Tuomet tikrai atrodo mums, kad kažkur toli krinta žvaigždė, paskui save palikdama ilgą uodegą kibirkščių ir pranykdama toli horizonte.

BISMARCKO PASALINIMAS DAVĖ PRADŽIĄ REICHO ŽLUGIMUI

Jau Bismarcko atsistatydinimo dienomis suko ratus varnos, pražūtis pranašai. Buvo atvykęs rusų pasiuntinys, naujinti sutartį su Reichu, remiantis kuria karas tarp abiejų šiu valstybių nebūtų galimas. Visi Bismarcko priešai labai pradėjo jaudintis. Susitarimas dėl sutarties netesėjimo garantijos buvo labai komplikotas reikalas ir visi jautė, kad tik Bismarckas sugebėtų su reikalą atlikti. Sudaryti sutartį reikė palikti kietąjį kanclerį. Tuo tarpu vienas vyriškis su hienos akimis tykojo viename Vilhelmo gatvės kambaryje. Slaptasis Holsteino patarėjas darė intrigas. Kiti diplomatai garbės sumetimais pasisakė prieš sutartį, jie laikė ją visai nereikalinga. Jie nenumatė greičio pavojaus. Tuo būdu sutartis nebuvo naujai sudaryta. Galinga rytų valstybė buvo atstumta. Dvidešimtis keturis metus vėliau, karaliaus kariuomenė, kuri būtų galėjusi laimėti kovą prie Marnos, kovojo rytuose.

Hartford Ave. Lunch
A. SVIRINAS, sav.
Geriausias rėties likeris, vynas ir alus
Mūsų restorane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaka, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue, New Britain, Conn.
Tel.: 6639

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įvairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street, New Britain, Conn.
Tel.: 2036

įvairių kitų metalų ir net labai mažiame kiekyje aukso. Taigi jie ir sako, kad meteorai susideda iš tų pačių planetų, kaip ir mūsų žemė. Bet nuo kokios planetos paėina ir kaip pasiekia mūsų žemės atmosferą, mokslininkai vis dar negali pasakyti.

SENAUSIA KNYGA PASAULYJE

Seniausia pasaulyje, ypač Europos tautų tarpe yra — Anglo saksų Kronika, — parašyta lotynų ir saksų kalbomis. Ji, kaip kokia šventinė, saugojama Londono Britų Muziejuje. Šioje knygoje smulkiai aprašomas Kristaus gimimas, Jo gyvenimas, darbai ir mirtis. Pontijos Piloto atšaukimas į Romą, Erodo

mirtis ir daug kitų įdomių istorinių žmonių įvykių. Joje taip pat smulkiai aprašoma saksų gyvenimas, tikyba ir papročiai gilioj senovėj. Anglai šią knygą laiko ne tik savo rašytąja konstitucija, bet ir antrąja biblija.

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

R. DŽIOVALIS
510 Franklin St.
ELIZABETH, N. J.
Vienybės atstovas

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
VALANDOS: 8—10 ryte, 1—2 popiet, 6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIVUS
VALANDOS: 9—12 ryte, 2—9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
VALANDOS: 1—2 p. p., 6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
VALANDOS: 9—12 ryte, 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-6868

HENRY'S
SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(šale Vienybės)
GARDŪS NAMIE GAMINTI LEDAI. GERIAUSIOS RŪSIES SALDAINIAI, ĮVAIRŪS UŽKANDŽIAI, SODE
Pietūs tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. Evergreen 4-8848

APDRAUDOS IR NUOSAVYBIŲ BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų parūpinimas visokiems reikalams, o ypatingai perkantiems namus, ūkius ir įvairius biznius.
- Nuosavybių pardavimas ir administravimas. Dabar yra geriausias laikas pirkti namus. Vėliau bus brangesni.
- Generalinė apdrauda. Per 20 metų turinti atstovybes geriausių apdraudos kompanijų, visokia apdrauda yra pilnai užtikrinta.
- Pašto skyrius. Visoki pašto reikalai galima atlikti. Patarimai apie susirašinėjimą su Lietuvoje esančiais giminėmis.
- Pilietybės reikalais. Visiems dar nesantiems Amerikos piliečiais yra patartina pasirūpinti pilietybę gauti. Pagelbėsime.
- Notaras — tvirtinami visokie dokumentai, atliekami visokie reikalai, daromi vertimai ir sudaromi įvairūs dokumentai.
- Turizmo reikalais. Laivais, oru ir visokiomis kitomis susisiekimo premonėmis geriausiai aprūpinami ir patarnaus visiems.

A. S. TREČIOKO BIURAS
314 WALNUT STREET (Kampas Adams St.)
NEWARK, NEW JERSEY
Telefonai: Market 2-4867
Bigelow 2-1093

KASTAS DIDŽIONAS

Kitaip

KĄ JIS DABAR MATO

Pamatysime du milijonus elektrinių žiburių ant Times Square.

Patirsime, kad Harlem yra didžiausias pasaulyje miestas juodveidių.

Pamatysime, kad per kiekvienas 52 sekundas į miesta atvyksta traukinys.

Kiekvieną 40 minučių išplaukia laivas.

Pas Zeidat, Brooklyne, ras ant sienos iškabą "Chicken Dinner — 5c."

Zinok, kad Adomas ir Ieva pripuola Kūčių Dienoj, jeigu nori pasirodyti užėjus pas Dumblij, kur dabar labai malonu užėti, nes vieta puikiai ištaisyta ir visokių gėrimų randasi lig valiai.

Taipgi, Walterj Meiliūna dabar rasime dirbant pas Povilanskus, artimas mūsų kaimynas, alinės savininkas.

Bet geriausias dešras ir kumpius gausime tik pas p. Vikriką, netoli nuo Vienybės.

PLAČIAME PASAULYJE

Brolis Joe Adams, man tik dabar teko sužinoti, kad Kilmijoe būti viengungiu yra kriminalis prasižengimas.

Kinijoj kainuoja nikelis pasiūsti vieno cento money orderi.

IŠ VISUR

Bogtomo dabartinis St. Dariaus Postas vis dar nesuranda, kas pirmutiniai Postą sutvėrė, nors visi žino, kad tai nupelnas yra J. Smiglo ir R. Zidžiūno.

Vėliau, žinoma, visi kiti prisidėjo, bet be Smiglo ir Zidžiūno, niekas pirmutinis organizuoti nepradėjo.

Gal tik Julius Ziminskas žino, kad —

Iš ricinos daroma parfumas. Zuvis niekad nemiega. Kalifornijoj augina ružavii lemonai.

Moteriai sunkiau yra atprašti nuo svaigalų, negu vyrui.

Lietuviai dar neturėjo laikraščio MELAGIO, nors priimta sakyti, kad "visi laikraščiai meluoja."

Grabauskas moka Atlikto Kriukio eiles, kurių pats autorius neturi ir nemoka, nepaisant, kad jis jas parašė.

Jonas Sutkaitis,

LAIKRODININKAS, sako:

Laikas ir erdvė — didžiausi žmogaus priešai. Bet, turėdamas gerą, teisingą laikrodį ir, naudodamas moderniomis susisiekimo priemonėmis, žmogus įveikė savo priešus.

KULTORINGAS ŽMOGUS NEGALI GYVENTI BE LAIKRODŽIO

JONAS SUTKAITIS
449 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

KARO POLITIKA

Churchillis norėtų atidaryti naują prieš vokiečius frontą Europoje. Jis norėtų išvysti nacius iš Prancūzijos, bet, sako Churchillis, kažin ar po šios Hitlerio panorės ten muštis? Gal jis yra apsisprendęs muštis Egipte, Afrikoj, ar dar kur kitur. Todėl vokiečiai tebevišpatauja Prancūzijoje.

NAUJI RAŠTAI

Atliktas Kriukis, su žymiausio lietuvių poeto Juozo Tysliavos pritarimais ir patarimais, leidžia savo komiškių eilių knygą. Tai bus rinkinys jo geriausių kurinėlių, kuriuos karts nuo karto Vienybės skaitytojai randate šiame skyriuje.

Knyga leidžiama prenumeratos būdu. Užsakyti galima per šio skyriaus vedėją, Kastą Didžiūną.

Kastas Didžiūnas ir Atliktas Kriukis — yra tas pats kipsas.

Beje, knygos prenumerata \$1.00. Prenumeratorių vardai bus paskelbti knygoje.

Kas pritaria šiam sumanymui, prašomi prenumeruoti Atliktą Kriukį dabar.

RIMBO STREIKAS

Sustreikavo popierio darbininkai. Sustreikavo ir Rimbas. Popieris kaltina Rimbą, kad neišeina, o Rimbas — popierį. Sako, nėra ant ko spausdinti.

Mano išmanymu, popierį galima gauti New Jersey, tik reikia pinigų. Jeigu Rimbo remėjai tik susiprasčiau, tai jo streikas greit baigtusi.

NEW YORKO IDOMYBĖS

Viktore Vaitaiti, geras lietuvių spaudos prieteliau iš Bostono, atvažiuok į New Yorką, o aš jums parodysiu kitą Broadway. Čioniekė mūsų Broadway yra ilgiausia pasaulyje gatvė (prasidedanti iš Battery Park ir einanti iki Albany, N. Y.) — 150 mylių.

Aplankysime Laisvės Stovylą, kuri yra pastatyta ant kalėjimo.

Viešbučiuose čionai rasime vietos dėl 200,000 svečių.

Central parke rasime suolių daugiau, negu bet kokiam kitame parke Amerikoje.

Tiktai vaistinyčioj ant Times Square negalėsime nusipirkti vaistų.

BEHIND THE SCENES

By Jos. Rachunas

Prof. X, Exponent of Dextrous Prestidigitation, Thaumaturgy, Legerdemain, Etcetera.

AT THE LITHUANIAN PICNIC

Contributed by PRISCILLA SCHNEEBURG

Of all the nationalities, I believe the Lithuanians are the gayest. To see the reason for my belief, all you have to do is to go to a Lithuanian Picnic and observe the general jollity that prevails throughout. One way of visualizing this picnic area would be to visit an upstate recreation park. Outwardly, you'll observe the similarity between it and the Lithuanian picnic grounds. But you really have to attend a Lithuanian affair to see what fun can be crowded in one day.

An affair usually begins early in the afternoon. Most of the Lithuanians come from busy city streets. Yet when a large picnic is scheduled, like Vienybės Picnic or the St. George Picnic, there will be what almost amounts to a reunion of the Lithuanian clan. Folks will come from Connecticut, Massachusetts, New Jersey, Rhode Island — and even from Chicago — all for that great day's outing. The crowds are composed of the various age groups in a family, from the very youngest to the oldest. No one is out of place here. There is no feeling of class distinction. The florid woman who works in the bologna factory, arrayed in all her resplendent finery, feels the equal of the merchant's wife.

A perfectly legitimate foundation for the good fellowship that follows is laid in great part to the famed luncheon baskets that are provided by the women of the family. These baskets are filled with savoury hams, tempting skilandis, carefully prepared gruzdai — all familiar Lithuanian delicacies. Pickles, relishes, breads of all description can be found at almost any table. Yet there is no gluttony. In fact, the food serves as a lure for visitors. One person visits a table and the visit is returned. But before a person partakes of any food, the jug of vitnos, a heated concoction of an intoxicating liquor and herbs sweetened with honey, is served to him. This liquor has been known to loosen many a young swain's vocal chords long enough for him to request the shy maiden for a dance.

When the orchestra plays a polka, this same fellow and girl, with light step, will go hand-in-hand into the ballroom. The older folks enjoy a polka equally as much. They will follow this couple perhaps a little more heavily, but just as enthusiastically. And when they are on the floor, they will dance just as well — no, often times better than the young. Inside, one can view the dancers from the sidelines. And it really fills a Lithuanian's heart with pride as he observes his own kind — especially the girls. There will be the rare delicate blond that poets sing praises to, the "Jeannie" with the light brown hair, and even the dark-haired beauty with eyes as blue as turquoise. It's a small wonder that even young men of different nationalities appear at these gatherings, hoping to be favored with a dance from one of these belles. In contrast to many of the outsiders, the square-shouldered fellows with heads high attest to the masculinity of the Lithuanian males. Their open-faced frankness reveals their sincerity, and their agility is remarkable.

The Lithuanians encourage the very young in their dancing attempts. Early in youth, any fear of venturing on the dance floor is driven away.

Perhaps this early beginning explains why the Lithuanians are such fine dancers.

Later in the evening, the dust is brought from the outside makes a heavy coating on the floor. And it does get a bit crowded dancing shoulder to shoulder with an adjoining couple. Sometimes there are even mishaps — a hem is torn, a foot is trampled on. But all is forgotten as the music continues to beat out its relentless rhythm.

Then when the music ceases and twilight comes, there will be more drinking to the health of friends. Singing will commence out-of-door first in one group here, soft and well-modulated. Another group will not have itself outdone. It will sing louder and lustier those old Lithuanian folk tunes. As it grows darker, the rich voices become all the livelier with even Grandma singing "Ayl-Ayla" to the top of her lungs. And here I pause for a moment to state that singing, like dancing, is almost an innate art with the Lithuanians. There is hardly a Lithuanian that hasn't a voice. The excellent voices of the Lithuanians is a known fact in the elite circles, from the Metropolitan Opera House down to the various local Choruses with their wonderful musical talent.

As much as I would like to do so, I do not think it would be fair to omit Švogeris Antanas from this pleasant picture. He gets swaggering drunk and challenges Švogeris Edvinas to a fight. How he is excited or collared home by his eagle-eyed wife becomes an excuse for more toasting and drinking on the part of the delighted onlookers. After the incident, there is no hard feeling felt, and soon thereafter the musical groups

continue singing of their dear old country.

When the tired orchestra plays the last strains of "Home Sweet Home", the songs even then do not cease. Their woes forgotten, their friends near, the happy Lithuanians start for home, singing as they go.

JUOZO MARTINAICIO Gėlių Krautuvė

272 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitoms progoms.

Tel.: Eyergreen 4-9737

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona

SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis.

Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.

Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių išsklmių pyragų

ANTANAS DAUKANTAS

Jony's Bar & Restaurant
948-950 JAMAICA AVE.

Tel. AP. 7-9793

RESTAURANAS IR BARAS

Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiams ir kitokioms pramogoms

GERAS PATARNAVIM
JAUKI NUOTAIKA

TONY'S BAR & GRILL

ANTANAS DAUKANTAS, sav.

948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills, Brooklyn, N. Y.

GYDOMOS CHRONIŠKOS LIGOS

KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS, Chroniškos VOTYS, Pilvo ir Žarnų netvarka, pūsės ir inkstų suirimas ir kitokios vyrų ir moterų ligos gydomos moderniais būdais. Kraujo tyrimas, urinalysis ir X-rays teisingai išaiškina ligą. Ateikite žiandien ir patikrinkite savo sveikatą.

MEDIKALĖ EGZAMINACIJA \$2.00

DR. L. ZINS

(Virš 30 metų privatinės ir ligoninės praktikos)

110 EAST 16 St., NEW YORK

Tarp Union Sq. ir Irving Pl.

Val. 9 ryto iki 8 vak. Sekmadieniais: 9 ryto iki 2 p.p.

TARZANAS IR TARZELE

BOGHDU WAS SO INTENT ON SPEEDING TO TARZAN'S AID THAT HE GREW CARELESS OF HIS OWN SAFETY.

AS HE RAN ALONG A BROAD BOUGH A HUNGRY LEOPARD POUNCED UPON HIS BACK!

MEANWHILE, TARZAN PICKED UP THE ELEPHANT TRAIL. HE HESITATED, SO ON TALK ROARED "UNLESS WE GET SO TUSKERS, YOU DIE!"

SOON TARZAN'S SHARP EYES PERCEIVED THE DISTANT HEAD THE MOMENT OF CRISIS HAD COME!

N. 149 — Boghdu buvo labai susirupinęs Tarzano likimu. Jis nė nepastebėjo, kad jo gyvybei pavojus gresė iš visai arti.

Boghdu, šokinėdamas iš medžio į medį, norėdamas Tarzaną greičiau pavyti, staiga, pajuto, kad ant jo nugaros užsėdėjo ikanas leopardas.

Tarzanas netrukus surado dramblių kelią, bet pradėjo abejoti ir sustojo. Bet Zalis jam tuojau vėl pradėjo grasinti.

Pagaliau Tarzans toluoj pamatė ir dramblių būrius. Jis tuo momentu pergyveno didelę krizę. Jis buvo savo draugų išdavikas.

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys aštuntame puslapyje

Edgar Rice Burroughs

VIENYBĖ

Lietuvos piliečiams

Amerikos valdžia reikalauja, kad visi Amerikoje gyvenantys lietuviai, žinoma ir lietuviai, privalo įregistruoti visą savo turta, judamą ir nejudamą. Įregistravimo laikas buvo paskirtas iki rugsėjo 30 d. Bet pareikalavus bankų įstaigoms, federalinė valdžia prailgino laiką iki spalio 31 d. Todėl per šį mėnesį kiekvienas lietuvis nepilietis privalo įregistruoti savo turta.

Tuo reikalu maloniai padėjus išpildyti reikalingus dokumentus nemokamai Anicetas B. Strimaitis. Kreipkitės: 294 - 8th Ave., New York, N. Y. nuo 9-tos ryto iki 4-tos po pietų.

Tautininkų Klubas ruošia paskaitas

Tautininkų Klubas šio rudens ir žiemos laikotarpiu nutarė suruošti eilę mokslo ir politikos paskaitų įvairiais klausimais. Paskaitos bus skaitytos kas antra savaitė. Yra paskaita ir pasidžėjęs eilė inteligentų pateikti paskaitas tautiečiams, siekiantis žinių.

Pirmoji paskaita įvyks spalio 11 d., 7 v. v., Tautininkų Klube, 35 Stagg Street, Brooklyn, N. Y. Skaitys apie Lietuvos tautos kilmę dr. Raymond - Rimavičius.

Visi, kurie tik įdomiausi šiuo rimtu mokslo klausimu ir nori pasimokyti ir sužinoti iš kur mes, lietuviai, esame kilę, prašome dalyvauti.

Koks gražus, koks kilnus Bronxo vienybiečių pasiaukojimo pavyzdys

Kokių pavyzdžių, nuoširdžių ir pasiaukojusių draugų turi Vienybė, liudija šitoks faktas.

Šios vasaros pabaigoje Bronxo lietuviai buvo surengę pikniką Vienybės laikraščio naudai. To pikniko ruošoje dirbo keletas energingų bronxičių, sudariusių specialų Vienybės pikniko komitetą. Dar prieš pikniką šio komiteto nariai nutarė kiekvienas taip pat užsimokėti įžangą į pramogą. Nutarta — padaryta. Bet trejetas iš jų, būdami nepaprastai užimti pikniko darbais, apie šią "kontribuciją" pamiršo.

Išvaizduokite: šiomis dienomis Vienybės agentas J. Krunklis atneša Vienybei du dolerius. Kieno tie pinigai, už ką? — klausiamo. Nagi Mrs.

Išvertė čekų muziko operą

Tik ką baigta versti į lietuvių kalbą Bedrič Smetanos trijų aktų opera "Barteder Bride" (Išimainytoji Nuotaka). Įdomiausia tai, kad tos operos muzika savo melodinumu labai panaši lietuvių melodijoms. Tai yra viena iš aštuonių gražiausių Smetanos operų. Tą operą dar šį rudenį pastatys scenoje chicagičiai.

Smetana yra vienas pasaulinių kompozitorių. Jis čiekams pasireiškė kaip tik tuo metu, kai čekams buvo didžiausias išnykimo pavojus. Smetana, atgaivindamas savo tautos muziką, galima sakyti, atgaivino ir savo tautą. Smetana sukūrė daugybę pasaulinio masto muzikos veikalų ir be to, aštuonias operas.

Čekų vargai ir kovos dėl savo būties tokios pat, kaip ir lietuvių. Užtai jų ir muzika mums artima. Lietuviai pastatydami B. Smetanos operą, padarys labai gražų darbą. Tą operą vertė J. Steponaitis. Tas pats autorius yra išvertęs dar ir šias operas: Student Prince, Bohemian Girl, Vagabond King ir Dream Waltz.

Šeštadienį, porai dienų į New Yorką atvyksta iš Washingtono Vladas Mučinskas.

Sekmadienį, spalio 5 d. Lietuvai Vaduoti Sąjungos New Yorko skyriaus vicepirmininkas Domas Klinga ir sekretorius J. Valaitis išvyksta į Washingtoną, Conn. pasikalbėti su tenyškiais lietuviais veikėjais L. V. Sąjungos skyriaus steigimo reikalais.

K. F. Paulauskas į New Jersey seimelį

Zinomas advokatas K. F. Paulauskas išstatytas demokratų kandidatu į New Jersey seimelį. Esamoji politinė būklė aiškiai tvirtina, kad advokatas K. F. Paulauskas rinkimus laimės ir bus seimelio narys.

Įdomios pramogos Kasmociaus parke

Brooklyniečiai gerai žino Great Necką. Žmonės, važiuodami į Long Island, visada žino ir pamano, kad kiekvienas gali gražiai atsikvėpti, pailsėti ir pasivaikšinti pas Kasmocius, jų Steamboat, Inn. užėjoje ir parke, kurie yra tuo pačiu vardu pavadintame kelyje — Steamboat Road. O veik kas šeštadienį pas Kasmocius būna ruošiami kokie nors parengimai, piknikai, išvažiavimai, parės, šokiai ir kitos įvairios programos. Ypačiai gausi parėta vasara buvę gausi parengimais Kasmociaus svetainėje ir parke.

Vienas iš įdomiausių parengimų buvo rugsėjo 14 d. Tą dieną Kasmociaus Steamboat Inn svetainėje ir parke buvo Martino Liuterio piknikas. Svečių buvo pilna visur — parke, salėje ir svetainėje. Piknike dalyvavo draugijos nariai su savo šeimomis ir draugais. Būta daug svečių iš Brooklyn, iš New Jersey atvyko didžiulė Žalkausko grupė. Pikniką aplankė ir žymieji sportininkai, jų tarpe Nacionalės gvardijos čempionas Benson ir buvęs krepšinio profesionalas lošėjas Scril-Petrauskas.

Piknike buvo gera nuotaka. Netrūko dainų, šoko jaunimas ir senesnieji. Gera vienybė rūpinosi pats seimininkas A. Kasmocius. Jis paskyrė prizus pikniko ruošytojams ir laimėtojams. Lenktynės sukėlė didelio susidomėjimo ir gražiai pajavairino ir taip gražią dienos nuotaiką.

Lenktynes laimėjo: sunkaus svorio vyrų grupėje — Eddy Benson, antrą — Wm. Scril-Petrauskas, abu iš Ridgewoodo.

Sunkaus svorio moterų grupėje pirmą prizą laimėjo Obelienė iš Brooklyn. 2-ą Slapikienė iš Maspeth.

Lengvo svorio vyrų 1-mą Vladas Zilis iš Brooklyn ir 2-ą Mikas Jakubauskas iš Ridgewood. Lengvo svorio moterų — 1-mą prizą M. Scril-Petrauskienė, 2-trą Benson iš Ridgewood.

Tai buvo graži, jauki ir įvairi diena lietuviams pas Kasmocių. J. V.

LAISVĖS BIZNIERIAI APVALĖ BROKLYNO LIETUVIŲ KIŠENIUS

Už niekam vertų filmų rodymą paėmė po 25 centus ir, apsisukę, dar rinko aukas.

Praėjusį penktadienį Piličių Klube buvo rodomi paveikslai iš "laisvosios" Lietuvos. Taip pat buvo rodomos filmos iš "išlaisvintos" Ukrainos ir dabartinio karo vaizdų. Mat, Laisvės "oficeriai" norėjo parodyti, kaip "nengalima" Stalino armija kovoja su naciais.

Kai dėl pačių filmų, tai reikia pasakyti, kad jos nevertos rodyti nė už dyką. Jose ne tik nieko gero nematyti, bet, stačiai, daro gėdą tokiai "socializmo tėvynei," kaip Sovietų Sąjunga. Pavyzdžiui, iš Ukrainos valstiečių gyvenimo nieks daugiau nematyti, kaip tik basos moterys ir apdriskę vyrai, kurie, vyžomis apsiavę, bėgioja su šautuvais.

Lietuvos vaizdai kiek geriau atrodė: tiltai, bažnyčios, gatvės. Įdomiausias buvo tos vietos, kur Lietuvos gyventojai, "masiniai" balsuodami už Paleckio vyriausybę, rodė pasus, į kuriuos komisarai

dėdavo savo antspaudas. Kam tai buvo reikalinga? Aiškumom komisarams buvo svarbu žinoti, kiek yra jiems neištikimųjų.

O ar atsimenate, kaip Laisvės vyrai, sperečydami, tvirtino, kad Lietuvos gyventojai savo noru balsavo už tarybinę valdžią?

Šiuose, atsiprašant, propagandiniuose paveikluose buvo rodomi ir raudonarmiečiai. Varge, koks prastas įspūdis. Čia pat buvo parodyta ir volkiečių karių (turbut į nelaisvę paimtų). Negali nė palyginti su Stalino driskiais. Ar gali stebėtis, kodėl naciai negali raudonarmiečius?

Bet jūs klystumėte, manydami, kad Laisvės gešftmacheriai apsiėjo be rinkliavos. Nežiūrint to, kad už šių, atsiprašant, filmų rodymą jie paėmė po 25 centus, dar buvo renkamos aukos. Kam? Well. Kiauliškos Stalino bernų akys sarmatos nepažįsta. J. S.

SUSILAUKĖ DUKRELĖS

Ona Šeštukienė, buvusi Mažeikaitė, kuri pirmiau, kartu su Aldona Sertvytyte, žavėdavo Brooklyn lietuvius savo linksmomis, skambiomis dainelėmis scenoje, praėjusį pirmadienį, rugsėjo 22 d., susilaukė gražios, 9 svarų, dukrelės. Jai duotas Odros Barbaros vardas. Jaunoji motina taip gerai jaučiasi, kad šį trečiadienį jau grįžo iš ligoninės namo, 362 Grand St.

Onos vyras, Jonas Šeštukas, tarnauja Brooklyn policijos departamente. Nors jis yra ukrainietis, bet, Onutės tėvelių, Antano ir Barbaros Mažeikių dėka, jau gali susikalbėti lietuviškai. Mažeikai yra seni Vienybės skaitytojai.

Visi Onutės draugai ir pažįstami linki jai, jos vyrui ir dukrelei geros sveikatos ir laimės. Tikimasi, kad dukrė, kaip ir motina, užaugs, bus gera lietuvaitė.

STECKIAI DĖKOJA SAVO DRAUGAMS

Leiskite mums padėkoti Moterų Sąjungos 29 kuopos narėms, malonėjusioms surengti puikią, netikėtą puotą mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Ši maloni puota įvyko rugsėjo 13 d. mūsų namuose, 133 Logan St.

Tai, mes nuoširdžiai dėkojame malonaus pobuvio sumanytojams, ypač sveciai Antaninai Jankuvieni, apdovanojusiai mūs tųkiu gražių vedybinių pragu. Taip pat dėkojame piršliui B. Varnui, puotos programos vedėjai šarkvydienei, patarnavusioms puotoje — Tarabezienei ir Sofijai Jankiūtėms, Sofijai Kazlauskieni. Taip pat reikiame savo padėką už linkėjam kalbas Vaitiekūnienei, Jankui ir gražiai padainavusiai Razelienei.

Dar kartą visiems svečiams tariame nuoširdų ačiū.

Stela ir Stasys Steckiai

MIRĖ

ALEKAS LEKAVIČIUS, 65 m. amžiaus, 194 First St., Jersey City. Mirė rugsėjo 26 d. Liko žmona Kotryna, dukrė McGoven, dukrė Alice ir Julė, du sūnūs — Juozas ir Petras.

RIMBO PIKNIKAS

Spalio 12 d. Kasmociaus Parke, 89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I., įvyks Rimbo piknikas. Iš Brooklyn busai išeis nuo Naujos Gadynės, 11.30 val. rytą. Buso bilietas \$1.00. Norj važiuoti busu, užsiregistruokite Vienybėje, Naujoje Gadyneje arba pas rimbiečius. Įsigykite buso tiketus iš anksto.

RADIJAS

Lietuvių Radijo Balsą girdime vienintelį rytinėse valstybėse kasdien. Nuo spalio 6 d., pirmadienio, Jono Valaičio programos bus girdimos nuo 7 val. ryto po pusę valandos kasdien, iš tos pačios WHOM stoties, 1480 k., 1,000 wattų jėga. Programos girdimos labai plačiai: New York, New Jersey, Conn. ir Penna.

Jonas Valaitis perduoda žinias, įvairius pranešimus, rinktinę muziką ir dainas. Programos dabar bus žymiai pailginamos ir patobulinamos.

Jono Valaičio adresas 179 So. 2nd St. (kampe Driggs Ave. Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 8-7871. Stotis WHOM yra 29 West 57 St., New York City. Tel. Plaza 3-4204.

Į Simonavičių namus, 426 So. 5th St., Brooklyn, nakties metu įsiveržė piktadariai. Bet kadangi Simonavičius tuo metu nemiegojo, tai pašaukė policiją, piktadariai, pabėgę, pabėgę.

Siuvejų veikėjas Antanas Linkus įsigijo nuosavus namus, 220 Sunside Ave., Brooklyn.

Kariuomenė esąs brooklynietis Juozas Greičius jau paaukštintas pareigose.

Batsiuvytis Titanis iš 105-12 Rockaway Blvd., Ozona Park, persikelia į 74-09 Woodhaven, N. Y.

Šeštadienį, rugsėjo 27 d. gimtadienį paminėjo Vytautas Bieliauskas, 41 Sheridan Ave., East New York.

Norj pirmą kartą balsuoti ir išlaikyti kvotimus gauti raštingumo liudymą. Registracijos bus mokyklose New York tarp spalio 6 iki 11-tai.

VIENYBIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS BENDRAS, IŠKILMINGAS BANKIETAS

Lapkričio 23 d. šaukiamas Vienybės atstovų, korespondentų, bendradarbių ir atstovų pirmasis suvažiavimas.

Suvažiavime bus skaitomi referatai ir svarstomi Vienybės plėtimo ir tobulinimo reikalai.

Patys laikraščio atstovai, korespondentai ir bendradarbiai plačiai apsvarstys visus Vienybės reikalus ir padarys nutarimus.

Į suvažiavimą susirinks Vienybiečiai iš visos Amerikos.

Suvažiuos visi tautinės lietuviškos spaudos bendradarbiai ir veteranai.

Suvažiavimui apsvarsčius Vienybės reikalus, pasisakius bendrais lietuviams rūpimais klausimais, svečiams priimti ruošiamas didžiulis bankietas Knapp Mansion salėje.

Visi vienybiečiai, Vienybės atstovai, korespondentai ir bendradarbiai iš toli ir arti — dalyvaukime šiame pirmame Vienybės suvažiavime.

Brooklyniečiai sveitinkite priimkime tolimųjų ir artimųjų kolonijų svečius. Dalyvaukime Vienybės bankiete, LAPKRIČIO 23 D., KNAPP MANSION SALĖJE, BROOKLYN, NEW YORK.

TRUMPAI

Rugsėjo 23 d. gimtadienį minėjo Albertas Kubilius, Sofijos ir Juozo Kubilių sūnus. Kubiliai yra valgyklos savininkai, 550 First Ave., N. Y. C.

Rugsėjo 8 d. gimtadienį minėjo Petronėlė Matulevičiūtė, 25 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

Povilas Ropelis, Jungtinių Valstybių karys, namie gražiai pagerbtas gimtadienio proga. Jis lankėsi pas savo tėvelius 1805 Pitkin Ave., Brooklyn.

Rugsėjo 26 d. Central Brooklyn Kvartūnas, bedirbdamas, susižėidė. Sveiksta.

Buvęs masepethietis Petras Čepas, arti metal tarnaujantis J. V. kariuomenėje pėstininkas, pašimokęs paskirtas aukščiau mokytis signalizacijos ir tam tikslui trims mėnesiams siunčiamas į Monmouth, N. J.

Jau per ilgus metus sergančio dabar ypač sunkiau susirgo Vinco Karlono žmona, 61-34 56 Drive, Maspeth.

Rugsėjo 21 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje susituokė Alekas Kubilius su Marijona Tumosaite.

Plačiai žinomo lietuvių batų siuvyklos savininko, Union Ave., Brooklyn Šuipio dukrė Elena išvykusi atostogoms užmiestyje.

Jersey City Baranauskų sūnus išvyko į Bridgeport, Conn.

Iš Jersey City į kariuomenę tuoj išvyksta Sabaliukas.

Keletą dienų sunkokai sirgo Ona Zeidatienė, alinės Grand St., Brooklyn savininko Juozapo Zeidato žmona.

Rugsėjo 20 d. susituokė Jersey City Smithu, vienienele Jersey City lietuvių policininko dukrė su Uždaviniumi iš Haverhill, Mass.

Rugsėjo 27 d. vedybinio gyvenimo 20 m. sukaktį minėjo Kubiliai, 113 Chestnut St., Brooklyn. Svočia Kalamazienė, 180 Hale Ave., Brooklyn.

TARZANAS IR TARZELĖ

No. 150 — Medžiotojai nesitikėjo matyti taip daug dramblių. Jie stebėjosi pradėjus gyvulių galyvoti apie turtus, kuriuos jie susikraus iš jų išėj.

Zalimas dabar perėmė visą vdyvę ir pradėjo ruošti medžioklę. Medžiotojams jis įsakė pasislėpti ir laukti jo įsakymo kada dramblius pulsi.

Paskui, Zalimas vėl pradėjęs pamilo, su jais drązavo įsmeigę revolverį į Tarzanos nugarą ir liepė jam dramblius tuojau susaukti.

Tai buvo kritiškas momentas Tarzanui. Iš jaunystės dienų jis tuos pilkus gyvulus pamilo, su jais draugavo ir neįsiaiš dabar taps jų budėlin?

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

Edgar Rice Burroughs.